Τὸ φύλλον λεπτὰ 30 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 35

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Σημειωμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐσωτερικοῦ		Ἐξωτερικοῦ	
Ἐτησία	δρ. 12.—	Ἐτησία . .	φρ. χρ. 15.—
Ἑξάμηνος . . .	» 6,50	Ἑξάμηνος .	» 8.—
Τρίμηνος . . .	» 3,50	Τρίμηνος .	» 4,50

Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνός.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

Ἐσωτερικ. λεπτ. 30. Ἐξωτερικ. λεπτ. 35

Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν, ἑπίσης λεπτ. 30

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἑβραίδου ἀρ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'. — Τόμος 26ος — *Ἐν Ἀθήναις, 11 Μαΐου 1919* — *Ἔτος 41ον. — Ἀριθ. 24*

ΧΩΡΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ τοῦ HECTOR MALOT

[Βραβευμένο ἀπὸ τὴν Γαλλ. Ἀκαδημία]

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'. (Συνέχεια)

Πρὶν μπῶ ἐγὼ ἀκόμα στὸ θίασο, ὁ Καρδούλης εἶχε ἀρρωστήσει ἀπὸ βρογχίτη καὶ τὸν ἐφλεβοτόμησαν τότε στὸ μπράτσο· τώρα λοιπὸν ποὺ αἰσθάνουνταν πάλι τὸν ἑαυτό του ἄρρωστο, μᾶς ἔτεινε τὸ χέρι του, γιὰ νὰ τὸν φλεβοτομήσουμε καὶ νὰ τὸν γιατρέψουμε σὰν τὴν ἄλλη φορά.

Δὲν ἦταν συγκινητικό;

Ὁ Βιτάλης ὄχι μόνο συγκινήθηκε, παρὰ καὶ ἀνησύχησε.

Ἦταν φανερὸ πὼς ὁ Καρδούλης ἦταν ἄρρωστος· καὶ πρέπει νὰ αἰσθάνουνταν πολὺ ἄσχημα, γιὰ νὰ μὴ θέλῃ νὰ πιῇ τὸ κρασὶ μὲ τὴ ζάχαρη ποὺ τοῦ ἄρεσε τόσο.

— Πιέ το ἐσύ, μοῦ εἶπε ὁ Βιτάλης, μεῖνε στὸ κρεββάτι κι' ἐγὼ παω νὰ φέρω γιατρό.

Νὰ πῶ τὴν ἀλήθεια, κι' ἐμένα μοῦ ἄρεσε τὸ ζεστὸ γλυκὸ κρασί· ἔπειτα πεινοῦσα φεβερά· χωρὶς νὰ μοῦ τὸ ξαναπῇ λοιπόν, ἄδειασα τὸ φλυτζάνι καὶ ξανασκεπάσθηκα μὲ τὸ χράμι μου.

Τί ζέστη! Τὸ κρασὶ μὲ ἄναψε καὶ κόντεψα νὰ σκάσω.

Εὐτυχῶς ὁ κύριός μας δὲν ἄργησε ἔξω. Σὲ λίγο γύρισε μ' ἕνα κύριο ποὺ φοροῦσε χρυσᾶ γυαλιά. Ἦταν ὁ γιατρός.

Ἀπὸ φόβο μήπως τὸ σπουδαῖο αὐτὸ ὑποκείμενο δὲν καταδέχουνταν νὰ ἐνοχληθῇ γιὰ ἕνα πίθηκο, ὁ Βιτάλης δὲν τοῦ εἶχε πῆ γιὰ τὶ ἄρρωστο τὸν καλοῦσε. Ἔτσι, ἅμα μὲ εἶδε στὸ κρεββάτι, κόκκινο σὰν τὴν παπαρούνα, μ' ἐπλησίασε κι' ἔβαλε τὸ χέρι του στὸ μέτωπό μου.

— Συμφόρησις! εἶπε.

Κι' ἐκρύνησε τὸ κεφάλι του ἀπελπιστικά.

Ἔπρεπε νὰ τὸν βγάλω γρήγορα ἀπὸ τὴν πλάνη του, γιατὶ ἀλλοιώτικα μποροῦσε νὰ φλεβοτομήσῃ ἐμένα.

— Δὲν εἶμ' ἐγὼ ὁ ἄρρωστος, εἶπα.

— Πῶς; δὲν εἶσαι ὁ ἄρρωστος;... Αὐτὸ τὸ παιδὶ παραληρεῖ!

Χωρὶς νὰ ἀποκριθῶ, σήκωσα λίγο τὸ σκέπασμα καὶ, δείχνωντας τὸν Καρδούλη, ποὺ εἶχε τὸ μπρατσάκι του γύρω στὸ λαιμό μου:

— Αὐτὸς εἶναι ὁ ἄρρωστος, εἶπα.

Ὁ γιατρὸς ὀπισθοχώρησε δυὸ βήματα καὶ κοίταξε τὸν Βιτάλη.

— Πίθηκος! ἐφώναξε. Γιὰ μιὰ μαϊμοῦ μ' ἐνωχλήσατε, καὶ μὲ τέτοιον καιρό;

Ἐνόμισα πὼς θἄφευγε θυμωμένος.

Μὰ ὁ κύριός μας ἦταν ἄνθρωπος ποὺ δὲν τὰ ἔχανε εὔκολα. Μὲ μεγάλη εὐγένεια, σταμάτησε τὸν γιατρὸ καὶ τοῦ τὰ

«Ὁ γιατρὸς τὸν ἐσφυγμομέτρησε...» (Σελ. 185, στ. γ')

ἐξήγησε ὅλα: Πῶς μᾶς εἶχε βρῇ ἡ χιονοθύελλα καὶ πῶς, ἀπ' τὸ φόβο τῶν λύκων, ὁ Καρδούλης ἀνέβηκε στὴ χιονισμένη βαλανιδιὰ καὶ ξεπάγιασε. Ναί, βέβαια, ὁ ἄρρωστος δὲν ἦταν παρὰ ἕνας πίθηκος. Μὰ τὶ ἔξυπνος πίθηκος! καὶ γιὰ μᾶς τὶ σύντροφος πολύτιμος καὶ φίλος! Μποροῦσε κανεὶς νὰ ἐμπιστευθῇ τέτοιο ἔξοχο ἠθοποιὸ 'ς ἕναν ἁπλὸ κτηνίατρο; Ὅλοι ξέρουν, πὼς οἱ κτηνίατροι τῶν χωριῶν εἶναι γαϊδούρια, ἐνῷ κάθε γιατρός, πολὺ ἢ λίγο, εἶναι ἄνθρωπος τῆς ἐπιστήμης· γι' αὐτὸ καὶ 'στὸ μικρότερο χωριό, ὅταν κτυπᾷ κανεὶς τὴν πόρτα ἑνὸς γιατροῦ, εἶναι βέβαιος πὼς θὰ συναντήσῃ τὴ σοφία, τὴν εὐγένεια καὶ τὴν καλοσύνη. Ἔπειτα, ὅσο ζῶο κι' ἂν εἶναι ὁ πίθηκος, μοιάζει τόσο πολὺ μὲ τὸν ἄνθρωπο, ποὺ οἱ ἀρρώστειες του εἶναι οἱ ἴδιες σχεδὸν μὲ τοῦ ἀνθρώπου. Δὲν θἄταν λοιπὸν ἐπιστημονικῶς πολὺ ἐνδιαφέρο, γιὰ ἕνα ἀληθινὸ γιατρό, νὰ ἐξετάσῃ πόσο μοιάζουν καὶ πόσο δὲν μοιάζουν αὐτὲς οἱ ἀρρώστειες;..

Εἶναι ἐπιτήδειοι κόλακες οἱ Ἰταλοί· καὶ σιγὰ-σιγὰ ὁ γιατρὸς ἀπομακρύνουνταν ἀπ' τὴν πόρτα, ὡς που γύρισε πάλι στὸ κρεββάτι.

Ὅσο τοῦ μιλοῦσε ὁ κύριός μας, ὁ Καρδούλης, ποὺ κατάλαβε πὼς ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος μὲ τὰ γυαλιὰ ἦταν γιατρός, ἔβγαλε τοὐλάχιστο δέκα φορὲς τὸ χέρι του, γιὰ νὰ τὸν φλεβοτομήσῃ.

— Ἰδέστε τὶ ἔξυπνος πίθηκος ποὺ εἶναι! τοῦ εἶπε ὁ Βιτάλης. Ξέρει πὼς εἶσθε γιατρὸς καὶ σᾶς δίνει τὸ χέρι του γιὰ νὰ πιάσετε τὸ σφυγμό του.

Αὐτὸ πιὰ ἔκαμε τὸν γιατρὸ νὰ τἀποφασίσῃ.

— Ἀλήθεια, εἶπε· τὸ πρᾶγμα μπορεῖ νὰ εἶναι περίεργο.

Γιὰ μᾶς, ἀλλοίμονο! ἦταν θλιβερὸ κι' ἀνησυχητικό. Ὁ γιατρὸς ἐξέτασε τὸν Καρδούλη, τὸν ἐσφυγμομέτρησε καὶ μᾶς εἶπε πὼς τὸν τριγύριζε περιπνευμονία.

Ἔπειτα τοῦ ἔπιασε τὸ χεράκι ἐκεῖνο, ποὺ μᾶς τὸ ἔτεινε τόσες φορές, καὶ τὸ νυστέρι του τρύπησε τὴ φλέβα, χωρὶς ὁ καϊμένος ὁ πίθηκος νὰ φωνάξῃ καθόλου. Ἤξερε πὼς αὐτὸ θὰ τὸν γιάτρευε.

Μετὰ τὴν ἀφαίμαξη, ἀρχίσαμε σιναπισμούς, καταπλάσματα, τριψίματα καὶ ζεστὰ ἀτελείωτα. Ἐννοεῖται, πὼς δὲν ἔμεινα στὸ κρεββάτι, παρὰ ἔγεινα νοσοκόμος τοῦ Καρδούλη.

Ὁ ἄρρωστος πίθηκος ἤθελε καὶ δέχουνταν τὶς περιποιήσεις μου μ' ἕνα γλυκὸ χαμόγελο εὐγνωμοσύνης. Ἀληθινὰ τὸ βλέμμα του εἶχε γίνει ἀνθρώπινο.

Καὶ τὶ ἥσυχος, τὶ φρόνιμος καὶ ὑπάκουος ποὺ ἦταν τώρα, αὐτὸς ποὺ, ἄλλη

φορά, μᾶς ἔβγαζε τὴν πίστη ὡς νὰ κάμῃ ἐκεῖνο ποὺ θέλαμε! Σὰν τὸ χαϊδεμένο παιδί, ἤθελε νὰ μᾶς ἔχῃ ὅλους κοντά του, ἀπόμα καὶ τὸν Κάπη, κι' ἄμα ἔβγαινε ἔξω κανένας ἀπὸ μᾶς, ἐθύμωνε.

Ἡ ἀρρώστεια φανερώθηκε κι' ἀκολούθησε τὴ συνειθισμένη της πορεία. Ὁ βήχας ἔγεινε σχεδὸν ἀδιάκοπος καί, καθὼς τοῦ τράνταζε τὸ σωματάκι, ὁ ἄρρωστος κουραζουνταν πάρα πολύ.

Δυὸ δεκάρες ἦταν ὅλη μου ἡ περιουσία καὶ τὶς ξόδεψα γιὰ νάγοράσω τοῦ Καρδούλη καραμέλες.

Ἀλλὰ μ' αὐτὸ τὸν ἔβλαψα, ἀντὶ νὰ τὸν ἀνακουφίσω. Γιατὶ μὲ τὴν προσοχὴ ποὺ ἔδινε στὸ κάθε τί, δὲν τοῦ χρειάσθηκε πολὺ νὰ καταλάβῃ πὼς τοῦ ἔδινα ἀπὸ μιὰ καραμέλα κάθε φορὰ ποὺ ἔδηχε. Ἄρχισε λοιπὸν νὰ βήχῃ κάθε λίγο καὶ λιγάκι, γιὰ νἄχῃ συχνότερα τὸ γ α τ ρ ι κ ὸ ποὺ τὸν γλύκαινε.

Ἄμα κατάλαβα τὴν πονηριά του, ἔκρυψα τὶς καραμέλες· μὰ ὁ Καρδούλης δὲν ἀπελπίσθηκε· στὴν ἀρχή, μὲ παρακαλοῦσε νὰ τοῦ δώσω μὲ τα μάτια· ὕστερα, ἅμα ἔβλεπε πὼς τὰ παρακάλια δὲν ἔκαναν τίποτα, ἀνασηκώνουνταν στὸ κρεββάτι καί, μὲ τῶνα χέρι στὴν κοιλιά, ἔδηχε μ' ὅλη του τὴ δύναμη. Τότε τὸ πρόσωπό του ἄλλαζε χρῶμα, οἱ φλέβες τοῦ μετώπου του φούσκωναν, δάκρυα ἔτρεχαν ἀπ' τὰ μάτια του καὶ στὸ τέλος πνίγουνταν ἀπ' τὸ βήχα, ὄχι πιὰ στὰ ψέμματα, παρὰ στἀλήθεια!..

Ὁ κύριός μου δὲν μοῦ μιλοῦσε ποτὲ γιὰ τὶς δουλειές του καὶ μόνο κατὰ τύχη εἶχα μάθει πὼς ἀναγκάσθηκε νὰ πουλήσῃ τὸ ρολόγι του γιὰ νὰ μοῦ ἀγοράσῃ προβειά. Μὰ στὶς δύσκολες περιστάσεις ποὺ βρισκόμαστε τώρα, ἔκρινε καλὸ νὰ παραβλέψῃ αὐτὸν τὸν κανόνα.

Μιὰ μέρα, ὅταν ἀνέβηκε στὴν κάμαρά μας,—εἶχε καταιβῆ γιὰ νὰ φάῃ, ἐνῷ ἐγὼ εἶχα μείνει μὲ τὸν Καρδούλη, γιατὶ ποτὲ δὲν τὸν ἀφιναμε μονάχο,—μοῦ εἶπε πὼς ὁ ξενοδόχος τοῦ ζήτησε νὰ τοῦ πληρώσῃ ὅ,τι τοῦ χρωστούσαμε· καὶ πώς, ὕστερ' ἀπ' αὐτὴν τὴν πληρωμή, δὲν τοῦ ἔμενεν πιὰ παρὰ δυὸ μόνο φράγκα.

Τί ἔπρεπε τώρα νὰ γίνῃ;

Ἐγώ, φυσικά, δὲν εὕρισκα τίποτα. Ὁ Βιτάλης ὅμως ἐνόμιζε πὼς ἦταν τρόπος νὰ βγοῦμε ἀπ' τὴ στενοχωρία: νὰ δώσουμε μιὰ παράσταση τὸ ἴδιο ἐκεῖνο βράδυ.

Παράσταση χωρὶς Ζερμπίνο, χωρὶς Δούλση, χωρὶς Καρδούλη; Ἀδύνατο μοῦ φαίνουνταν!

Μὰ δὲν ἦταν περίσταση, γιὰ νὰ καθήσουμε μὲ σταυρωμένα χέρια. Ἔπρεπε νὰ κάμουμε τἀδύνατα δυνατά, νὰ σώσουμε τὸν ἄρρωστό μας. Καὶ γι' αὐτὸ μᾶς χρειάζουνταν προπάντων λεπτά. Πῶς θὰ πληρώναμε γιατρό, γιατρικά, κάμαρα, φωτιά, ἐκτὸς ἀπ' τὸ καθημερινὸ φαγητό μας; Σαράντα φράγκα, τὸ λιγώτερο, ἔπρεπε νἀχουμε ἀπόψε. Σ ἕνα χωριό, μὲ τέτοιο κρύο καὶ μὲ τὰ μέσα ποὺ εἴχαμε στὴ διάθεσή μας, θἄταν πολὺ δύσκολο νὰ τὰ κερδίσουμε. Ὁ Βιτάλης ὅμως, χωρὶς νἀργοπορήσῃ μὲ σκέψεις, βάλθηκε νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ σχέδιό του ἀμέσως.

Ἐνῷ ἐγὼ φύλαγα τὸν ἄρρωστο, ἐκεῖνος βρῆκε σάλα γιὰ θέατρο, σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς ἀποθῆκες τῆς Ἀγορᾶς, γιατὶ παράσταση στὸ ὕπαιθρο, μὲ τὸ κρύο ποὺ ἔκανε, δὲν μποροῦσε νὰ γίνῃ. Ἔγραψε καὶ τοιχοκόλλησε τὰ προγράμματα. Μὲ λίγες σανίδες κατάφερε νὰ φτιάσῃ μιὰ σκηνή. Καὶ μὲ τὰ δυόμισυ φράγκα ποὺ εἶχε, ἀγόρασε κεριὰ καὶ τὰ ἔκοψε στὴ μέση γιὰ νὰ διπλασιάσῃ τὸν φωτισμό.

Ἀπὸ τὸ παράθυρο τῆς κάμαράς μας, τὸν ἔβλεπα νὰ πηγαινοέρχεται στὸ χιόνι, νὰ περνᾷ καὶ νὰ ξαναπερνᾷ ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖο, καὶ ρωτοῦσα τὸν ἑαυτό μου μὲ ἀγωνία, τί πρόγραμμα νἄχε κάνει γι' αὐτὴ τὴν παράσταση. Σὲ λιγάκι τὸ ἔμαθα. Ὁ ταμπουρλιέρης τοῦ χωριοῦ, μ' ἕνα κόκκινο καπέλλο, στάθηκε μπροστὰ στὸ ξενοδοχεῖο καί, ὕστερ' ἀπὸ μιὰ μεγαλοπρεπεστάτη τυμπανοκρουσία, τὸ διάβασε δυνατά.

Ὁ Βιτάλης ἔδινε στὸ Κοινὸ τὶς πιὸ ὑπερβολικὲς ὑποσχέσεις. Μιλοῦσε γιὰ ἕναν «καλλιτέχνη περίφημο 'ς ὅλο τὸν κόσμο»,—ἦταν ὁ Κάπης,—καὶ γιὰ ἕνα μικρὸ τραγουδιστὴ ποὺ «ἀποτελοῦσε φ α ι ν ό μ ε ν ο». Καὶ τὸ φαινόμενο ἤμουν ἐγώ!

Τὸ πρόγραμμα δὲν ὥριζε τὶς τιμὲς τῶν θέσεων. Ἀφίνουνεαν στὴ γενναιοδωρία τῶν θεατῶν, ποὺ θὰ ἐκλήρωναν ἀφοῦ θἄβλεπαν, θἄκουγαν καὶ θὰ χειροροκροτοῦσαν.

Αὐτὸ μοῦ φάνηκε πολὺ τολμηρό. Θὰ μᾶς χειροχροτοῦσαν ἄραγε; Τὸν Κάπη ἴσως· τοῦ ἄξιζε νὰ εἶναι «περίφημος». Ἐγὼ ὅμως δὲν ἤμουν καθόλου βέβαιος πὼς ἀποτελοῦσα φαινόμενο.

Ὅταν ἄκουσαν τὸ ταμπουρλο, ὁ Κάπης ἐγαύγισε χαρούμενος κι' ὁ Καρδούλης ἀνασηκώθηκε, ἂν καὶ ἦταν πολὺ ἄρρωστος ἐκείνη τὴ στιγμή. Κι' οἱ δυό, μοῦ φάνηκε, κατάλαβαν πὼς ἐπρόκειτο γιὰ παράσταση δική μας.

Τὴν ὑποψία αὐτὴ μοῦ τὴν ἐβεβαίωσε σὲ λίγο ἡ παντομίμα τοῦ Καρδούλη. Ἤθελε νὰ σηκωθῇ καὶ μὲ τὸ στανιὸ τὸν κράτησα στὸ κρεββάτι. Τότε μοῦ ζήτησε τὴ στολή τόυ, τὴ στολὴ τοῦ Ἄγγλου στρατηγοῦ, τὴν κόκκινη μὲ τὰ χρυσᾶ γαλόνια καὶ τὸ καπέλλο μὲ τὰ φτερά.

Μὲ παρακαλοῦσε νὰ τοῦ τὴ φορέσω γονατιστός, μὲ τὰ χέρια ἑνωμένα. Κι' ἄμα εἶδε πὼς δὲν ἔκαναν τίποτα τὰ παρακάλια, δοκίμασε τὸ θυμὸ κι' ἔπειτα τὰ κλάματα.

Ἦταν φανερό, πὼς δύσκολα θὰ τοῦ βγάζαμε τὴν ἰδέα ποὺ τοῦ ἦλθε,—ἰδιοτροπία βέβαια ἀρρώστου,—νὰ παίξῃ ἀπόψε τὸ ρόλο του, καὶ σκέφθηκα πὼς τὸ καλύτερο θἄταν νὰ τοῦ κρύψουμε τὴν ἀναχώρησή μας.

Δυστυχῶς, ὅταν ἐγύρισε ὁ Βιτάλης, ποὺ δὲν ἤξερε τί συνέβη ὅσο ἔλειπε, ὁ πρῶτος του λόγος ἦταν νὰ μοῦ πῇ νὰ ἑτοιμάσω τὴν ἄρπα μου κι' ὅσα ἄλλα πράγματα χρειάζουνταν γιὰ τὴν παράσταση. Τἄκουσε ὁ Καρδούλης, ποὺ ἤξερε πολὺ καλὰ αὐτὰ τὰ λόγια, κι' ἀρχισε πάλι τὰ παρακάλια, αὐτὴ τὴ φορὰ στὸν κύριό μας. Καὶ νὰ μιλοῦσε ἀκόμα, δὲν θὰ φανέρωνε μὲ τὸν ἔναρθρο λόγο τὴν ἐπιθυμία του καλύτερ' ἀπ' ὅ,τι τὸ ἔκανε τώρα μὲ τοὺς διατρόρους ἤχους ποὺ ἔβγαζε, μὲ τοὺς μορφασμοὺς τοῦ προσώπου του καὶ μὲ τὴ μιμικὴ ὅλου τοῦ σώματός του. Ἀληθινὰ δάκρυα ἔβρεχαν τὰ μάγουλά του κι' ἀληθινὰ φιλιὰ ἔδινε στὰ χέρια τοῦ Βιτάλη.

— Θέλεις νὰ παραστήσῃς; τὸν ρώτησε αὐτός.

— Ναί, ναί! ἐφώναξε ὁλάκαιρος ὁ Καρδούλης.

—Μὰ εἶσαι ἄρρωστος, μικρούλη μου!

—Δὲν εἶμαι πιά! ἐφώναξε μ' ἐκφραστικώτερη ἀκόμα παντομίμα ὁ Καρδούλης.

Ἦταν ἀληθινὰ συγκινητικὸ νὰ βλέπῃ κανεὶς πὼς ἔκανε αὐτὸς ὁ μικρὸς ἄρρωστος, μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα, γιὰ νὰ μᾶς καταφέρῃ. Μ' ἂν τοῦ κάναμε τὴ χάρη ποὺ μᾶς ζητοῦσε, θὰ τὸν καταδικάζαμε σὲ βέβαιο θάνατο.

Ἦλθε ἡ ὥρα γιὰ νὰ πᾶμε στὸ θέατρό μας. Ἄναψα μιὰ καλὴ φωτιὰ στὸ τζάκι, μὲ χοντρὰ ξύλα, γιὰ νὰ βαστάξῃ πολύ. Τύλιξα καλὰ μὲ τὰ σκεπάσματα τὸν Καρδούλη, ποὺ ἔκλαιγε ὁ κακόμοιρος μὲ θερμὰ δάκρυα. Καὶ φύγαμε.

Δὲν μποροῦσαμε βέβαια νὰ παίξουμε τὶς συνειθισμένες μας κωμωδίες, ἀφοῦ μᾶς ἔλειπαν οἱ κυριώτεροι ἠθοποιοί· ἔπρεπε ὅμως νὰ βάλουμε τὰ δυνατά μας, ὁ Κάπης κι' ἐγώ, γιὰ νὰ κερδίσουμε τὰ σαράντα φράγκα ποὺ μᾶς χρειάζουνταν.

Σαράντα φράγκα,— ἦταν φοβερό!

Ὁ Βιτάλης τὰ εἶχ' ἑτοιμάσει ὅλα καὶ δὲν ἔμενε πιὰ παρὰ νἀναφθοῦν τὰ κεριά. Περιμέναμε ὅμως ὡς νὰ γεμίσῃ λίγο ἡ σάλα, γιατὶ ὁ φωτισμός μας δὲν ἔπρεπε νὰ τελειώσῃ πρὶν ἀπὸ τὴν παράσταση.

Στὸ ἀναμεταξύ αὐτό, ὁ ταμπουρλιέρης ἐριγύριζε ἀκόμα μιὰ φορὰ τοὺς δρόμους τοῦ χωριοῦ, κι' ἀπὸ τὸ θέατρό μας ἀκούγαμε τὰ ταμπουρλίσματά του, σιγώτερα ἢ δυνατώτερα κατὰ τὴν ἀπόσταση.

Ἀφοῦ ἔκαμα τὴν τουαλέττα τοῦ Κάπη καὶ τὴ δική μου, πῆγα καὶ στάθηκα πίσω ἀπὸ ἕνα στύλο, γιὰ νὰ ἰδῶ τὴν «ὁμήγυρη» ποὺ θἄμπαινε.

Σὲ λίγο τὸ ταμπουρλο πλησίασε κι' ἄκουσα ἕξω στὸ δρόμο ἀλαλητό.

Ἦταν ἀπ' τὶς φωνὲς καμμιὰ εἰκοσαριὰ χαμινιῶν, ποὺ ἀκολουθοῦσαν τὸ ταμπουρλο καὶ βημάτιζαν μὲ τὸ ρυθμό του.

Ὁ ταμπουρλιέρης, παίζοντας ὁλοένα, στάθηκε ἀνάμεσα στὰ δυὸ φανάρια ποὺ ἦταν ἀναμένα ἀπέξω ἀπὸ τὸ θέατρό μας καὶ τώρα πιὰ ὁ κόσμος μποροῦσε νὰ μπαίνῃ καὶ νὰ κάθεται, περιμένοντας ν' ἀρχίσῃ ἡ παράσταση.

Ἀ, τί λίγος, τί ἀραιὸς ποὺ ἦταν ὁ κόσμος ποὺ ἔμπαινε! Μόνο τὰ χαμίνια ἦταν μπόλικα. Μ' ἀπὸ παιδιὰ τοῦ δρόμου δὲν μποροῦσαμε βέβαια νὰ μαζέψουμε σαράντα φράγκα! Μᾶς χρειάζουνταν μεγάλοι, σοβαροὶ ἄνθρωποι, μὲ τὸ πουγγὶ γεμᾶτο καὶ τὸ χέρι πρόθυμο.

Τελοσπάντων ὁ Βιτάλης ἀποφάσισε νἀρχίσουμε, ἂν καὶ ἡ σάλα ἦταν ἀκόμα σχεδὸν ἄδεια. Δὲν μποροῦσαμε, βλέπετε, νὰ περιμένουμε περισσότερο, γιατ' ἦταν στὴ μέση καὶ τὸ ζήτημα τῶν κεριῶν.

Ἐγὼ βγῆκα πρῶτος στὴ σκηνὴ καί, συνοδευόμενος ἀπὸ τὴν ἄρπα μου, τραγούδησα δυὸ κ α ν τ σ ο ν ἐ τ τ ε ς. Γιὰ νὰ εἶμαι ἀληθινός, πρέπει νὰ πῶ πὼς τὰ χειροκροτήματα ἦταν λίγα.

Ποτέ μου δὲν εἶχα ὑπερβολικὴ φιλοδοξία· μά, 'ς αὐτὴ τὴν περίσταση, ἡ ψυχρότης τοῦ κοινοῦ μὲ ἀπέλπιζε. Ἂν δὲν τοῦ ἄρεσε τὸ τραγούδι μου, δὲν θἄνοιγε βέβαια τὸ πουγγί του. Δὲν τραγουδοῦσα γιὰ δόξα, παρὰ γιὰ τὸν δυστυχισμένο τὸν Καρδούλη. Ὤ, πόσο ἤθελα νὰ συγκινήσω αὐτὴ τὴν «ὁμήγυρη», νὰ τὴν ἐνθουσιάσω, νὰ τὴν ξετρελλάνω!

(Ἕπεται συνέχεια)

ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΒΙΒΛΙΟ

Τὸ κάθε σακατεμένο παιγνίδι, κιτριαισμένο χαρτάκι, ξεχασμένο ἐργόχειρο, ὅλα, ὅλα, καθὼς τὰ ξέθαβα ἀπὸ τὸ σκονισμένο σεντούκι τῆς σοφίτας, μοῦ χάριζαν μιὰ δυνατὴ συγκίνηση καὶ μοῦ φέρναν 'ς τὸ νοῦ χίλιες δυὸ πικρόγλυκες ἀναμνήσεις. Μὰ τὴν πιὸ μεγάλη συγκίνηση ἔννοιωσα, σὰν ἀντίκρυσα τ' ὁμορφόδετο παλιὸ βιβλίο μὲ τὰ μεγάλα τὰ γράμματα καὶ τὶς ζωηρὲς εἰκόνες.

Ἀ, τὸ παλιὸ τὸ βιβλίο, τί ρόλο ποὺ ἔπαιξε 'ς τὴ ζωή μου! Ὄχι μὲ τὴ τερπνὴ ἱστορία ποὺ μοῦ διηγότουνε, ἀλλὰ μὲ μιὰν ἀχνή, σχεδὸν ἀδιόρατη κηλίδα καὶ μιὰ τρυπίτσα ποὺ εἶχε 'ς τὸ ξώφυλλο.

Ἡ κηλίδα αὐτὴ δὲν εἶναι ἀπὸ τὶς συνηθισμένες μουντζοῦρες ποὺ ἀπρόσεκτα παιδιὰ κάνουν 'ς τὰ βιβλία τους. Ὄχι, εἶναι κηλίβα καμωμένη 'ς τὸ τυπογραφεῖο, ποὺ δὲν τὴν προσέχει κανεὶς ἀμέσως. Ἔτσι δὲν τὴν πρόσεξε κι' ἡ νουνά μου ὅταν, γιὰ τὸ περιεχόμενο καὶ τὴν κομψότητά του, διάλεξε γιὰ δῶρο μου ἐκεῖνο τὸ βιβλίο. Ἔτσι οὔτε ἐγὼ τὴν ἐπρόσεξα ὅταν, τρελλὴ ἀπὸ χαρά, τὸ θαύμαζα καὶ τὸ ξεφύλλιζα. Μὰ τὴν πρόσεξε ὁ ἀδελφός μου, αὐτὸς ποὺ δὲν εἶχε λάβει δῶρο, καὶ μοῦ τὴν ἔδειξε.

Ὁ ἐνθουσιασμός μου ὅμως δὲν ἔπεσε.

«Μπᾶ, τοῦ λέω, οὔτε ποῦ φαίνεται!..

—Ἀλήθεια, δὲ φαίνεται ἀμέσως, μοῦ ἀποκρίθηκε· μὰ εἶναι πάντα κι' ὅταν κανεὶς τὸ προσέξῃ, χάνει ὅλη τὴν εὐχαρίστηση ποὺ εἶχε πρίν.»

Ἤμουνα μικρὴ τότε καὶ δὲ σκέφθηκα νὰ παραπονεθῶ 'ς τὸ μεγάλο τὸν ἀδελφό μου, γιατὶ νὰ μοῦ δείξῃ αὐτὴ τὴ μουντζούρα, ποὺ ἐγὼ δὲ θὰ τὴν πρόσεχα, γιατὶ νὰ ζητήσῃ νὰ λιγοστέψῃ τὴν εὐχαρίστηση ποὺ μοῦ προξενοῦσε τ' ὄμορφο βιβλίο. Πῆρα ὅμως ἕνα σουγιαδάκι κι' ἄρχισα πεισματωμένη νὰ ξύνω τὴν κακιὰ μουντζούρα.

Φυσικὰ δὲν ἔργησα νὰ τρυπήσω τὸ χαρτὶ καὶ νἀρχίσω τὰ κλάματα. Τότε ἄρχισα καὶ τὰ παράπονα κατὰ τοῦ Τάκη. Ἔβαλα μάλιστα καὶ τὴ μαμμὰ νὰ τὸν μαλώσῃ. Μ' αὐτὸς δικαιολογήθηκε:

—«Καὶ μήπως ἐγὼ τῆς εἶπα νὰ τὸ σχίσῃ; Ἂς τὸ καθάριζε μὲ τὴν γομαλάστιχα. Τί νὰ τῆς κάνω; Νὰ τῆς πῶ πὼς ἦταν στολίδι αὐτὸ ποὺ ἔβλεπα ἀσχημιά, βέβαια δὲ μποροῦσα,

—Δὲν ἤτανε καμμιὰ ἀνάγκη νὰ τῆς πῇς τὸ παραμικρό, τὸν ἀντέκρουσε ἡ μαμμά. Ἡ τούλάχιστο, ἀφοῦ τῆς ἔδειξες τὸ κακό, ἔπρεπε καὶ νὰ τῆς ἔλεγες πῶς μποροῦσε νὰ τὸ διορθώσῃ. Μὰ σὺ τὴν ἔσπρωξες νὰ κάμῃ τὸ κακὸ χειρότερο.»

Καὶ σὲ λίγο ἐπρόσθεσε:

«Ἂς εἶναι ὅμως, σ' ὅλα αὐτὰ ποὺ ἔκαμες, ὑπάρχει καὶ κάτι καλό. Ἐννοῶ τὴν παρατήρησή σου, πὼς δὲ σημαίνει ἂν φαίνεται ἢ ὄχι τὸ κακὸ ποὺ ὑπάρχει, καὶ πὼς ὅσο μικρὴ καὶ ἂν εἶναι μιὰ ἀσχήμια, κι' ὅσο καλὰ κι' ἂν κρύβεται, τὴ στιγμὴ ποὺ θ' ἀνακαλυφθῇ, ἐλαττώνει σημαντικὰ τὴν ἀξία τοῦ ὄμορφου πράγματος. Σὲ συγχαίρω γι' αὐτὴ τὴν παρατήρηση. Καὶ σὲ συμβουλεύω νὰ τὴν θυμᾶσαι. Ἀργότερα, 'ς τὴ ζωή, θὰ τὴ νοιώσῃς περισσότερο αὐτὴ τὴν ἀλήθεια. Θὰ δῆς ἀνθρώπους μ' ἕνα σωρὸ προτερήματα ποὺ σ' ἐνθουσιάζουν 'ς τὴν ἀρχή, ὅπως καὶ τὸ βιβλίο τὴν ἀδελφή σου. Μὰ ἅμα τοὺς γνωρίσῃς καλύτερα, ἀνακαλύπτεις κάποιο σκεπασμένο ἐλάττωμα, κρυφὴ κηλίδα στ' ὄμορφο βιβλίο τῆς ψυχῆς τους. Νὰ τὸ θυμᾶσαι αὐτὸ πάντα. Κι' ἐπίσης νὰ θυμᾶσαι αὐτὸ ποὺ ἔπαθε σήμερα ἡ Νίνα, ποὺ κατάφερε δηλαδή, ἅμα γνώρισε τὸ κακό, νὰ τὸ κάνῃ μαγαλύτερο, γιατὶ χωρὶς νὰ ξέρῃ, μὲ σπουδὴ καὶ μ' ἀδεξιότητα, ζήτησε νὰ τὸ πολεμήσῃ».

Ἤμουνα πολὺ μικρὴ τότε γιὰ νὰ καταλάβω αὐτὰ τὰ λόγια, μὰ ὁ ἀδελφός μου ἐνδιέφερε. Περισυμμάζεψε λοιπὸν τὸ βιβλίο, ποὺ ἐγὼ δὲν τὸ ἤθελα πιά, γιατ' ἦταν τρύπιο, κι' ἀργότερα μοῦ τὸ ξανάδωκε καὶ μοῦ ἐπανέλαβε τὰ λόγια τῆς μαμμᾶς. Ὤ πόσες φορές, στὴ ζωή μου, τὰ ξαναθυμήθηκα!...

Ε. Α.

ΤΟ ΜΟΥΛΑΡΙ ΤΟΥ ΠΑΠΑ

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 180)

Μὰ ἦταν καὶ κάποιος ἄλλος μέσα στὸ Παλάτι πολὺ περισσότερο χαρούμενος καὶ πιὸ ἀνυπόμονος ἀκόμα. Τὸ καταλάβατε βέβαια πὼς ἦταν ἡ μούλα.

Ἀπὸ τὴν στιγμὴ ποὺ ἄκουσε πὼς ἦρθε ὁ Βεδὲν, ὡς νἄρθῃ ἡ ὥρα τοῦ αὐριανοῦ ἑσπερινοῦ, δὲν ἔπαψε τὰ γυμνάσια. Ὁλοένα ἔτρωγε βρώμη τὸ θερίο, καὶ δός του ὅλη τὴ νύχτα κλωτσιὲς στὸν τοῖχο μὲ τὰ πισινά. Ἑτοιμαζότανε, βλέπετε, γιὰ τὴν τελετὴ κι' αὐτό.

Καὶ λοιπόν, τὴν ἄλλη μέρα, ὅταν τέλειωσε ὁ ἑσπερινός, ὁ Τιστὲ Βεδὲν μπῆκε μ' ἐπισημότητα στὴν αὐλὴ τοῦ Παπικοῦ Παλατιοῦ. Ὅλη ἡ Σύνοδος ἦταν ἐκεῖ. Ἀπὸ τοὺς Καρδιναλίους στὰ κόκκινα ντυμένους ὡς τοὺς κανδηλανάπτες μὲ τὰ σταχτιὰ στιχάρια, καὶ τοὺς στρατιῶτες τοῦ Πάπα μὲ μεγάλη στολή, ἀπὸ τοὺς κλογέρους τοῦ μοναστηριοῦ, ὡς τοὺς ἐρημῖτες τοῦ βουνοῦ, ποὺ κατέβηκαν ἐπίτηδες, κανείς, κανείς δὲν ἔλειπε. Τί ὄμορφη τελετή! Καμπάνες ποὺ χτυποῦσαν, τρακατροῦκες, ἥλιος, μουσική, καὶ κεῖ κάτω βαθειά, ἐκεῖνα τὰ διαβολεμένα τὰ ταμπούρλα ποὺ βαστοῦσαν τὸ χορό, ἀπάνω στὸ γεφύρι τοῦ Ἀβινιόν.

Ὅταν ὁ Βεδὲν παρουσιάστηκε μπρὸς σ' ὅλη τὴν ὁμήγυρη, ἡ κορμοστασιά του καὶ τὤμορφό του πρόσωπο κίνησαν ὁλονῶν τὸ θαυμασμό. Μὰ ἦταν κι' ἕνας ἐξοχος Προβηγκιανός, ξανθός, μὲ μακρυὰ σγουρὰ μαλλιὰ καὶ μὲ κάτι γενάκια ποὺ ὅ,τι σχηματιζότανε καὶ μοιάζαν σὰν κομμάτια ἀπὸ χρυσάφι. Γιὰ νὰ τιμήσῃ τὴ γιορτὴ καὶ τὸν τόπο του, φόρεσε κείνη τὴν ἡμέρα ἕνα ὡραῖο προβηγκιανὸ κουστούμι καὶ στὸ καπέλλο του ἀπάνω τρεμούλιαζε ἕνα φτερὸ φραγκότατος τοῦ Ροδανοῦ.

Ἅμα μπῆκε, ὁ ὑποψήφιος Πρῶτος Τ ρ ο φ ο δ ό τ η ς χαιρέτησε μὲ μεγάλη εὐγένεια καὶ τράβηξε κατὰ τὴν πορτόσκαλα τῆς Ἐκκλησιᾶς, ὅπου τὸν περίμενε ὁ Πάπας γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ μ' ἐπισημότητα τἀπαράσημα τοῦ βαθμοῦ του.

Κάτω, στὴν ἀρχὴ τῆς σκάλας, περίμενε τὸ μουλάρι στολισμένο, ἕτοιμο νὰ ξεκινήσῃ γιὰ τ' ἀμπέλι.

Ὅταν πέρασε ἀπὸ κοντά του, ὁ Τιστὲ Βεδὲν χαμογέλασε γλυκὰ καὶ σταμάτησε γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ δυὸ-τρία χαϊδευτικὰ μπατσάκια στὴ ράχη, κοιτάζοντας πάντα μὲ τὴν ἄκρη τοῦ ματιοῦ, ἂν τὸν ἔβλεπε ὁ Πάπας.

Ἡ θέση ἦταν καλή... Ἡ μούλα πῆρε τὴ φόρα της.

—Νά, λησταί, ἄρπαχ' την, νά! Ἐφτὰ χρόνια σοῦ τὴν ἐφύλαγα!...

Καὶ σοῦ τοῦ τίναξε μιὰ κλωτσιά, μὰ μιὰ κλωτσιὰ τόσο τρομερή, ποὺ ὡς κι'

ἀπ' τὸ γειτονικὸ χωριὸ τὸν εἶδαν τὸν καπνό της· ἕνα συννεφάκι ξανθὸ ὅπου φτερούγιζε ἕνα φτερὸ φραγκόκοτας. Αὐτὸ δὰ καὶ μόνο ἔμεινε ἀπὸ τὸν κακομοιριασμένο τὸν Τιστὲ Βεδέν.

Οἱ κλωτσιὲς τῶν μουλαριῶν δὲν εἶναι βέβαια ἔτσι κεραυνοβόλες πάντα. Μὰ βλέπετε αὐτὸ ἦταν τὸ μουλάρι τοῦ Πάπα. Κι' ἔπειτα, γιὰ συλλογιστῆτε! Ἑφτὰ χρόνια τοῦ τὴν εἶχα φυλαγμένη !...

(A. Daudet) Σ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ

Η ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΝΗΣΟΣ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ]

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'. (Τέλος)

Δὲν ἔτρωγαν, οἱ δυστυχισμένοι, παρὰ δ,τι χρειάζουνταν ἴσα-ἴσα γιὰ νὰ μὴν πεθάνουν τῆς πείνας. Πάλι καλὰ ποὺ εἶχαν ἀκόμα νὰ βάζουν στὸ στόμα τους κάτι τι ἀπὸ τὰ τρόφιμα ποὺ ἐπρόφθασε καθένας νὰ πάρῃ μαζί του, τὴ στιγμὴ ποὺ ἔπεσαν στὴ θάλασσα. Ἡ ἀδυναμία τους ὅμως, ἡ ἐξάντλησή τους ἦταν μεγάλη κι' ἐπίφοβη. Ὁ Χάρμπερτ μάλιστα κι' ὁ Νὰβ ἄρχισαν νὰ παρουσιάζουν συμπτώματα παροξυσμοῦ, παραληρήματος.

Σὲ τέτοια θέση, μποροῦσαν νὰ διασώζουν ἀκόμα ἴχνος ἐλπίδας; Ὄχι βέβαια! Ποιὸς ἦταν ὁ μόνος τρόπος σωτηρίας ποὺ τοὺς ἔμενε ; Νὰ περάσῃ κανένα πλοῖο καὶ νὰ τοὺς πάρῃ πρὶν πεθάνουν ἀπάνω 'ς ἐκεῖνο τὸ σκόπελο. Ἤξεραν ὅμως καλά, τόσον καιρὸ ποὺ ζοῦσαν στὴ νῆσο Λίγκολν, πὼς τὰ πλοῖα δὲν περνοῦσαν ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ Εἰρηνικοῦ καὶ χρειάζουνταν ἀληθινὸ θαῦμα γιὰ νὰ φανῇ τώρα κανένα. Ἕνα μόνο ἴσως μποροῦσαν νὰ ἐλπίζουν: ὅτι τὸ θαλαμηγὸ τοῦ λόρδου Γκλήνναρβαν μποροῦσε νἄλθῃ τώρα, γιὰ νὰ πάρῃ τὸν Ἄϋρτων. Μὰ κι' αὐτὸ τὸ πλοῖο, ἂν ὑποθέσουμε πὼς θἄρχουνταν ἴσα-ἴσα αὐτὴ τὴν ἐποχή, ποῦ θὰ πήγαινε; Στὴ νῆσο Θαβώρ. Κι' ἐπειδὴ οἱ ἄποικοι δὲν εἶχαν προφθάσει νὰ πᾶνε ἐκεῖ καὶ νἀφίσουν σημεῖωμα γιὰ τὴ νέα διαμονὴ τοῦ Ἄϋρτων, ὁ κυβερνήτης τοῦ θαλαμηγοῦ, ἀφοῦ ἔψαχνε τοῦ κάκου τὸ νησάκι, θὰ ἔφευγε βέβαια ἀπὸ κεῖ ποὺ ἦλθε.

Ὄχι, ὄχι! Καμμιὰ ἐλπίδα δὲν μποροῦσαν νὰ ἔχουν πὼς θὰ σωθοῦν. Ὁ θάνατος, ὁ φρικτότερος θάνατος, ἀπὸ πεῖνα καὶ δίψα, τοὺς περίμενε ἀπάνω 'ς ἐκεῖνο τὸ βράχο !

Καὶ νά τους τώρα, ξαπλωμένοι στὴ γυμνὴ πέτρα, ἀδύνατοι, ἐξαντλημένοι, χωρὶς νὰ ἔχουν πιὰ συνείδηση τοῦ τί γίνεται γύρω τους . . . Μόνον ὁ Ἄϋρτων, μὲ μιὰ ὑπέρτατη προσπάθεια, κατώρθωνε νὰ σηκώνῃ ἀκόμη τὸ κεφάλι καὶ νὰ ρίχνῃ μιὰ ματιὰ στὴν ἔρημη ἐκείνη θάλασσα.

Κι' ἄξαφνα, τὸ πρωὶ τῆς 24 Μαρτίου, ἕνα μαῦρο σημάδι φάνηκε μακρυὰ στὸν ὁρίζοντα. Ὁ Ἄϋρτων τὸ εἶδε κι' ἀμέσως τὰ χέρια του ἀπλώθηκαν 'ς αὐτό. Σηκώθηκε, πρῶτα γονατιστός, κατόπι ὀρθός, καὶ μὲ τὰ χέρια του δοκίμασε νὰ κάμῃ ἕνα σ τ ι ά λ ο . . .

Ἦταν καράβι !

Τὸ καράβι αὐτὸ δὲν ἔπλεε στὴν τύχη. Ὁ σκόπελος τῶν ἀποίκων ἦταν ὁ σκοπός του καὶ 'ς αὐτὸν διευθύνουνταν τώρα βλόγια. Ἦταν φανερό. Ἐκεῖ τὸ ἔσπρωχναν τὰ πανιά του κι' ἡ μηχανή του μ' ὅλη τὴ δύναμη τοῦ ἀτμοῦ.

Οἱ δυστυχισμένοι ἐκεῖνοι θὰ τὸ ἔβλεπαν ἀπὸ πολλὴν ὥρα, ἂν εἶχαν ἀκόμα τὴ δύναμη νὰ κοιτάζουν τὸν ὁρίζοντα.

—Ὁ «Δούγκαν»! ψιθύρισε ὁ Ἄϋρτων.

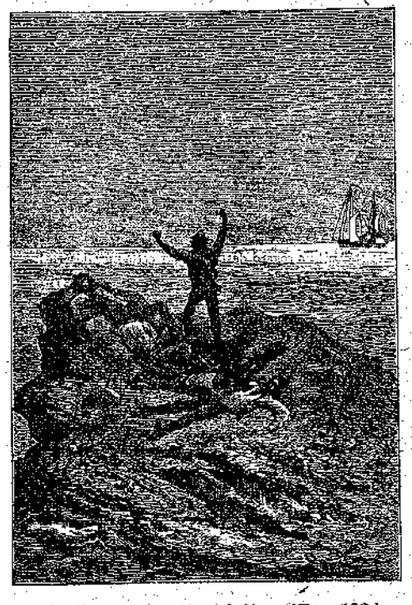

«Ὁ Ἄϋρτων σηκώθηκε ὀρθό... (Σελ. 188.)

Καὶ ξανάπεσε ἀναίσθητος.

. . . . . .

Ὅταν ὁ Κύρος Σμὶθ κι' οἱ σύντροφοί του συνῆλθαν μὲ τὶς πολλὲς περιποιήσεις ποὺ τοὺς εἶχαν κάμει, βρέθηκαν στὴν κάμαρα ἑνὸς μεγάλου πλοίου κι' ἦταν ἀδύνατο νὰ καταλάβουν πὼς γλύτωσαν τὸ θάνατο, ποὺ περίμενἀν στὸ γυμνὸ τους βράχο, καὶ πὼς κουβαλήθηκαν 'ς ἐκείνη τὴν κάμαρα.

Ἕνας λόγος τοῦ Ἄϋρτων τοὺς τὰ ἐξήγησε ὅλα :

— Ὁ «Δούγκαν»!

— Ὁ «Δούγκαν»! ἀποκρίθηκε ὁ μηχανικός.

Καὶ σηκώνοντας τὰ χέρια ψηλά, ἐφώναξε :

— Θεὲ παντοδύναμε ! Θέλησες λοιπὸν νὰ σωθοῦμε;

Ἦταν, πράγματι, ὁ «Δούγκαν», τὸ θαλαμηγὸ τοῦ λόρδου Γκλήνναρβαν, ποὺ τὸ κυβερνοῦσε τώρα ὁ Ροβέρτος, ὁ γυιὸς τοῦ πλοιάρχου Γράντ. Εἶχε πάει στὴ νῆσο Θαβώρ, γιὰ νὰ πάρῃ τὸν Ἄϋρτων καὶ νὰ τὸν γυρίσῃ στὴν πατρίδα του ὕστερ' ἀπὸ δώδεκα χρόνια ἐξαγνισμοῦ...

Ἔτσι σώθηκαν οἱ ἄποικοι τῆς νήσου Λίγκολν καὶ τώρα γύριζαν κι' αὐτοὶ στὴν πατρίδα.

Σ' αὐτὰ ὅμως ὅλα, ὑπῆρχε ἀκόμα μιὰ μεγάλη ἀπορία, κάτι τι ποὺ ἔμενε ἀνεξήγητο.

— Πλοίαρχε Ροβέρτε, ρώτησε ὁ Κύρος Σμὶθ. Πήγατε στὴ νῆσο Θαβώρ, δὲν βρήκατε 'κεῖ τὸν Ἄϋρτων καὶ φύγατε. Πῶς σᾶς ἦλθε ἡ ἰδέα νὰ τὸν ζητήσετε ὡς ἐδῶ-πέρα, νὰ κάμετε ἀπὸ κεῖ δρόμο ἑκατὸν μιλλίων πρὸς βορρᾶν ;

—Κύριε Σμὶθ, ἀποκρίθηκε ὁ Ροβέρτος Γράντ· τὸ δρόμο αὐτὸ δὲν τὸν κάναμε μόνο γιὰ νὰ βροῦμε τὸν Ἄϋρτων, παρὰ καὶ σᾶς καὶ τοὺς συντρόφους σας.

—Τοὺς συντρόφους μου κι' ἐμέ;

—Μάλιστα, στὴ νῆσο Λίγκολν !

—Στὴ νῆσο Λίγκολν ; ! ἐφώναξαν μαζὶ ὁ Γεδεὼν Σπίλετ, ὁ Χάρμπερτ, ὁ Πέγκροφ καὶ ὁ Νάβ, κατάπληκτοι.

Κι' ἦταν, ἀλήθεια, ἀπὸ τὰ πιὸ ἐκπληκτικὰ αὐτὸ ποὺ ἄκουγαν!

—Μὰ πῶς ξέρατε σεῖς πὼς ὑπάρχει νῆσος Λίγκολν; ρώτησε τὸν πλοίαρχο ὁ Κύρος Σμίθ. Μήπως εἶναι σημειωμένη στὸ χάρτη;

—Ὄχι βέβαια, ἀποκρίθηκε ὁ Ροβέρτος Γράντ· τὸ ἔμαθα ὅμως ἀπὸ τὸ σημείωμα ποὺ εἴχατε ἀφίσει στὴ νῆσο Θαβώρ.

—Ποιὸ σημείωμα; ἐφώναξε ὁ Γεδεὼν Σπίλετ.

—Αὐτό ! ἀποκρίθηκε ὁ Ροβέρτος Γράντ.

Καὶ παρουσίασε ἕνα χαρτί, ὅπου ἦταν σημειωμένο τὸ γεωγραφικὸ πλάτος καὶ μῆκος τῆς νήσου Λίγκολν, «τῆς τωρινῆς διαμονῆς τοῦ Ἄϋρτων καὶ πέντε Ἀμερικανῶν ἀποίκων».

Ὁ Κύρος Σμὶθ πῆρε στὰ χέρια του τὸ χαρτὶ ἐκεῖνο, τὸ διάβασε κι' ἐγνώρισε τὸ ἴδιο γράψιμο τοῦ σημειώματος, ποὺ ὁ Πλοίαρχος Νέμος εἶχε ἀφίσει τότε γιὰ τοὺς ἀποίκους στὴ στάνη!

— Αὐτός ! ψιθύρισε· πάλι Αὐτός !

— Ποιός; ρώτησε μὲ ἀγωνία ὁ Πέγκροφ.

— Ὁ πλοίαρχος Νέμος !

— Ἀμ τὸ κατάλαβα !... Ὥστε αὐτὸς κῆρε τὸν «Καλότυχό» μου καὶ πῆγε μονάχος του ὡς τὴ νῆσο Θαβώρ...

— Γιὰ ν' ἀφίσῃ αὐτὸ τὸ σημείωμα ! συμπλήρωσε ὁ Χάρμπερτ.

—Καλὰ λοιπὸν τὸ εἶπα ἐγώ, φώναξε ὁ ναύτης, πὼς καὶ πεθαμένος, ὁ Πλοίαρχος θὰ ἐξακολουθοῦσε νὰ μᾶς εὐεργετῆ!

— Φίλοι μου, εἶπε ὁ Κύρος Σμὶθ μὲ φωνὴ βαθιὰ συγκινημένη· ὁ Θεὸς τοῦ Ἐλέους ἂς δεχθῇ τὴν ψυχὴ τοῦ Πλοιάρχου Νέμου τοῦ Σωτῆρος μας!

Οἱ ἄποικοι, μὲ τὰ τελευταῖα λόγια τοῦ Κύρου Σμίθ, ἔσκυψαν τὰ κεφάλια καὶ ψιθύρισαν εὐλαβητικὰ τὄνομα τοῦ Πλοιάρχου.

Τὴν ἴδια στιγμή, ὁ Ἄϋρτων ἐπλησίασε τὸν μηχανικὸ καὶ τὸν ρώτησε:

— Ποῦ νὰ βάλω αὐτὸ τὸ κουτί ;

Ἦταν τὸ πολύτιμο κιβώτιο ποὺ εἶχαν πάρει ἀπὸ τὸν «Ναυτίλο» καὶ ποὺ ὁ Ἄϋρτων, μὲ κίνδυνο τῆς ζωῆς του, τὸ εἶχε σώσει, τὴ στιγμὴ ποὺ ἐβούλιαν τὸ νησί. Καὶ τώρα τὸ ἔδινε, σὰν τίμιος ἄνθρωπος, στὸν ἀρχηγό του.

— Ὦ, Ἄϋρτων ! Ἄϋρτων! ἐφώναξε μὲ μεγάλη συγκίνηση ὁ μηχανικός.

Καὶ ἀποτεινόμενος στὸ Ροβέρτο Γράντ, εἶπε:

—Κύριε, ἐδῶ ποὺ ἀφίσατε ἕνα ἐγκλημματία, ξαναβρίσκετε ἕναν ἄνθρωπο ποὺ ἡ τιμωρία τὸν ἐξάγνισε, τὸν ξανάκανε τίμιο, καὶ ποὺ εἶμαι ὑπερήφανος νὰ τοῦ δίνω τὸ χέρι μου !

Καὶ διηγήθηκε τότε στὸ Ροβέρτο Γράντ τὴν παράξενη ἱστορία τοῦ Πλοιάρχου Νέμου καὶ τῶν ἀποίκων τῆς νήσου Λίγκολ. Ἔπειτα ὁ κυβερνήτης τοῦ «Δούγκαν» ἐξακρίβωσε τὴ θέση τοῦ σκοπέλου ἐκείνου ποὺ εἶχε ἀπομείνῃ ἀπὸ τὴ νῆσο Λίγκολν καὶ ποὺ ἔπρεπε στὸ ἑξῆς νὰ τὸν σημειώνουν οἱ χάρτες τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ, κι' ἔδωσε διαταγὴ νὰ σαλπάρουν.

. . . . . .

Ὕστερ' ἀπὸ δεκαπέντε ἡμέρες, οἱ ἄποικοι ἀποβιβάθηκαν στὴν Ἀμερικὴ καὶ ξαναβρῆκαν τὴν ἀγαπημένη τους πατρίδα εἰρηνευμένη, μετὰ τὸν φοβερὸ ἐκεῖνον ἐμφύλιο πόλεμο, ποὺ ἐτελείωσε ὅμως μὲ τὸ θρίαμβο τοῦ Δικαίου.

Ἀπὸ τὰ πλούτη, ποὺ εἶχε μέσα τὸ κιβώτιο τοῦ Πλοιάρχου Νέμου, — τὸ ἀναμνηστικὸ του δῶρο στοὺς ἀποίκους τῆς νήσου Λίγκολν, — τὸ μεγαλήτερο μέρος χρησιμοποιήθηκε γιὰ νἀγορασθῇ ἕνα μεγάλο κτῆμα στὴν Πολιτεία τῆς Ἰάβας. Ἕνα μόνο μαργαριτάρι, τὸ ὡραιότερο, ξεχωρίσθηκε ἀπὸ τὸ θησαυρὸ καὶ στάλθηκε στὴ λαίδη Γκλήνναρβαν, δῶρο τῶν ναυαγῶν, ποὺ τοὺς ἔσωσε καὶ τοὺς γύρισε στὴν πατρίδα ὁ «Δούγκαν.»

Σ' ἐκεῖνο τὸ ἀπέραντο κτῆμα, οἱ ἄποικοι ἐκάλεσαν γιὰ ἐργασία, δηλαδὴ γιὰ περιουσία κι' εὐτυχία, ὅλους ἐκείνους ποὺ ἐσκόπευαν νὰ καλέσουν, μὲ τὸν ἴδιο σκοπό, στὴ νῆσο Λίγκολν. Ἔτσι ἱδρύθηκε 'κεῖ μιὰ μεγάλη ἀποικία, ποὺ τῆς ἔδωσαν τὸ ὄνομα τοῦ νησιοῦ ποὺ εἶχ' ἐξαφανισθῆ στὰ βάθη τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ. Ἕνα ποτάμι ἀκόμη, ποὺ βρίσκουνταν ἐκεῖ, ὠνομάσθηκε Εὐχαριστία· κάποιο βουνὸ πῆρε τὄνομα Φραγκλίνος· μιὰ λίμνη βαπτίσθηκε λίμνη Γράντ καὶ κάποια δάση ἔγειναν δάση τοῦ Φὰρ-Οὐέστ. Ἤτανε σὰν ἕνα νησὶ μέσα στὴν ἤπειρο.

Ἡ καινούργια ἀποικία, μὲ τὴν διεύθυνση τοῦ μηχανικοῦ καὶ τῶν συντρόφων του, εὐδοκίμησε γρήγορα. Κανεὶς ἀπ' τοὺς παλαιοὺς ἀποίκους τῆς νήσου Λίγκολν δὲν ἔλειπε, γιατὶ εἶχαν ὁρκισθῆ νὰ ζήσουν ὅλοι μαζί· ὁ Νάβ, πιστὸς αἰώνια στὸν κύριό του· ὁ Ἄϋρτων, ἕτοιμος νὰ θυσιασθῆ σὲ κάθε περίσταση γιὰ τοὺς εὐεργέτες του· ὁ Πέγκροφ, ποὺ ἔγεινε τόσο καλὸς γεωργὸς ὅσο ἦταν προτήτερα ναύτης· ὁ Χάρμπερτ, ποὺ ἐτελείωσε τὶς σπουδές του μὲ τὴν ὀδηγία καὶ τὴν ἐπίβλεψη πάντα τοῦ Κύρου Σμίθ· καὶ τέλος ὁ Γεδεὼν Σπίλετ, ποὺ ἵδρυσε τὸν «Κήρυκα τῆς Λίγκολν», τὴν πιὸ ἐνημερη καὶ καλὰ πληροφορημένη ἐφημερίδα ὅλου τοῦ κόσμου.

Ἐκεῖ, στὴν καινούργια ἀποικία, ὁ Κύρος Σμὶθ κι' οἱ σύντροφοί του δέχθηκαν πολλὲς φορὲς τὴν ἐπίσκεψη τοῦ λόρδου καὶ τῆς λαίδης Γκλήνναρβαν, τοῦ πλοιάρχου Τζῶν Μάγκλες καὶ τῆς κυρίας του, ἀδελφῆς τοῦ Ροβέρτου Γράντ, τοῦ ἴδιου τοῦ Ροβέρτου Γράντ καὶ ὅλων ἐκείνων ποὺ ἦταν ἀνακατευμένοι στὴ διπλῆ ἱστορία τοῦ Πλοιάρχου Γράντ καὶ τοῦ Πλοιάρχου Νέμου.

Ἐκεῖ, τέλος, ὅλοι ζοῦσαν εὐτυχισμένοι, ἑνωμένοι καὶ τώρα ὅπως ἦταν καὶ πρίν. Ποτὲ ὅμως δὲν λησμονοῦσαν τὸ νησὶ ἐκεῖνο τὸ ἔρημο, ὅπου εἶχαν πέσει μιὰ μέρα γυμνοὶ καὶ φτωχοί, τὸ νησὶ ἐκεῖνο πού, τέσσαρα ὁλόκληρα χρόνια, τοὺς εἶχε φιλοξενήσει μὲ τόση στοργὴ καὶ ποὺ δὲν ἔμενε ἀπ' αὐτὸ παρὰ ἕνα κομμάτι γρανίτης ὅπου ἐσπαζαν τὰ κύματα τοῦ Εἰρηνικοῦ, — τάφος τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, ποὺ λέγουνταν πρίγκηπας Δακκὰρ ἢ πλοίαρχος Νέμος !

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ «ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΟΥΣ ΝΗΣΟΥ»

Ἀπὸ τὸ ἐρχόμενον Σάββατον ἀρχίζει

εἰς τὴν "ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ,,

ΤΟ ΝΕΟΝ ΜΑΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ:

"Η ΣΥΜΜΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΡΛΕΚΙΝΟΥ,,

ΥΠΟ O. LE ROY

ΜΕ 40 ΕΙΚΟΝΑΣ ΤΟΥ ΔΙΑΣΗΜΟΥ GUYDO

Ἀστυνομικὸν Μυθιστόρημα τοῦ ΙΗ' αἰῶνος

Περιπετειῶδες. — Τερπνότατον. — Ἐξυπνότατον. — Χαριτωμένον. — Σωστὸ παριζιάνικο κομψοτέχνημα. — Καὶ ἠθικώτατον. — Ἐπίτηδες γραμμένον διὰ τὴν Νεολαίαν. — Ἀπὸ τὰς ἐκδόσεις τοῦ περιφήμου «MACASIN D' ÉDUCATION ET DE RÉCRÉATION» τῶν J. Verne καὶ J. Hetzel.

ΕΤΟΙΜΑΣΘΗΤΕ λοιπὸν διὰ τὴν «ΣΥΜΜΟΡΙΑΝ ΤΟΥ ΑΡΛΕΚΙΝΟΥ»

Ἀπὸ τὸ ἐρχόμενον φύλλον εἰς τὴν «ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ»

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΟ ΕΡΗΜΟΚΛΗΣΙ

Ἐρημοκλῆσι βλέπω ἐδῶ,
Παλιό, λησμονημένο.
Τὸ μόνο καντηλάκι του
Κι' αὐτὸ εἶναι σβυσμένο.
Ὅταν μιὰ μέρα τὸ στεγὸ
Τὸ μονοπάτι πῆρα
Κι' ἔφθασα μπρὸς στὴν ἔρημή,
Χορταριασμένη θύρα,
Σκέφηκα :—Πόσοι δύςτυχοι
Ἀπὸ αὐτὴ θὰ μπῆκαν
Κ'ει στὸν πικρὸ τὸν πόνο τους
Παρηγοριὰ θὰ βρῆκαν !

Φτωχὸ Χαμομηλάκι

Η ΛΑΜΠΑΔΑ ΤΗΣ ΛΑΜΠΡΗΣ

Ὅπως κάθε χρόνο, ἔτσι καὶ πέρσυ βγήκαμε νὰ πάρουμε τὰ καριὰ τοῦ Ἐπιτάφιου καὶ τῆς Ἀνάστασης.

Τί παράξενο ὅμως ! Ἡ Χαρά, ποὺ χωμάτιζε ἄλλοτε πρόσωπο καὶ λαλιὰ τῆς μικρότερης ἀδελφῆς μου καὶ 'μένα, ἔλειπε· οἱ δυνατὲς φτερούγες κάποιας βασανιστικῆς σκέψης τὴν εἶχαν πνίξει κι' ἄφιναν μόνο αἴσθητὴ τὴν ἔλλειψή της...

Ἀπὸ τώνα μέρος τῆς μητέρας μας ἡ ἀδελφή μου κι' ἀπ' τἄλλο ἐγὼ δὲν τολμούσαμε νὰ κουταχθοῦμε, ἀπὸ φόβο μὴν προδώσουμε τὸν καϋμό μας. Μόνο ἡ μητέρα μας ἔρηχνε λέξες βιαστικὲς καὶ ματιὲς παραμονεύοντας συναπάντημα τῶν ματιῶν, γιὰ νὰ μᾶς μακρύνῃ ἀπὸ κάθε ψυχικὴ πέλη, νἀναστήσῃ τὴν πεθαμένη Νύφη. Ὅλο ὅμως καὶ φυάγαμε στὸ μέρος ποὺ θὰ τὴν θάβαμε...

Ἄξαφνα δυὸ μπεμπτέδες περαστικοί, μὲ τἀκλάμματά τους ἔδιναν στὴ μητέρα μας τὴν εὐκαιρία ποὺ γύρευε, ζηλεύοντας ὁ ἕνας τὴ λαμπάδα τ' ἄλλουνοῦ. Βρίσκοντας λοιπὸν πάτημα τὶς κωμικές τους γρίνιες λέει εἰρωνικὰ στὴν ἀδελφή μου : «Χωρὶς ἄλλο ὁ Γιάννης ἐτοιμος εἶναι νὰ βάλῃ κι' αὐτὸς τὰ κλάματα. Θέλει νὰ μᾶς κάνῃ φέτος τὸν μεγάλο, μὰ ἡ καρδιά του δὲν τὸ λέει». Προτοῦ ὅμως πάρῃ τὴν ἀπάντηση, μὲ τὴν ἐρώτηση ποὺ τῆς κάνω, τὴν ὑποχρεώνω νὰ τὴν δώσῃ μόγη της : «Μήπως κι' ἡ Φανὴ αὐτὸ δὲν πολυκοσκιγιζει καὶ γι' αὐτὸ δὲν εἶν' ἀμίλητη ;» Μᾶς κοίταξε κατάματα καὶ μὲ τὴν ἀγάπη τῆς μητέρας μᾶς λέει : «Ἔ, ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ σᾶς βλέπω λυπημένους. Καταλαβαίνω τὴν αἰτία καὶ γι' αὐτὸ θὰ σᾶς 'πῶ τὸ γιατρικό. Θὰ πάρετε λαμπάδες· παιδιάτικες ! Παιδιὰ εἶσαστε ἀκόμα».

Πιὸ βιαστικοὶ τώρα, τρέχαμε σχεδόν. Τὰ λόγια τῆς μάνας μᾶς ἔδωσαν τὴ ζῳή, μᾶς ἀνάστησαν τὴν πεθαμένη Νύφη...

Γυρίσαμε στὸ σπίτι μὲ τὶς ἀγαπημένες μας χρυσοστόλιστες λαμπάδες. Σὲ λίγο στὴ πόρτα ἀκούγεται κτύπος κι' ἕνας λούστρος ἀφίνει δυὸ μακρόχορμα κερά, τὸ ἕνα πένθιμο καὶ τἄλλο τῆς χαρᾶς, μὲ τὴν κάρτα τοῦ γονοῦ μου. Τὸ δῶρο τοῦ φανέρωνε τὴ γνώμη του γιὰ 'μένα· μὲ εἶχε πιὰ γιὰ μεγάλο! Κι' ἐπειδὴ ἡ γνώμη του ἦταν καθαρή, ἀνεπηρέαστη, ὄχι ὅπως τῆς μητέρας, θὰ ἤταν κι' ἡ σωστή. Κι' ἔτσι ὁ Ἐπιτάφιος κι' ἡ Ἀνάσταση μὲ ἤβραν μὲ τὰ δῶρα τοῦ γουνοῦ. Κι' ἤταν ἡ ἀπαρχὴ τῆς μεταβολῆς, ποὺ ξετυλίγεται ὡς τώρα. Ἄφινα τὸ παιδί. Ἡ ἀδελφή μου ὅμως ἔμεινε στὰ παλιά της, γιατ' ἡ γουνά της βρίσκουνταν μακρυά. Τὸ διάστημα τῆς χάριζε τὴ χαρά.

Κυανόλευκο Δάβαρο

ΜΕΓΑΛΗ ΘΥΣΙΑ

Δίπλα μας, σὲ μιὰ στενὴ καὶ σκοτεινὴ καμαρούλα, κάθεται μιὰ χήρα μὲ δυὸ μικρὰ ἀγοράκια. Πιὸ χαριτωμένα κι' εὐγενικὰ παιδάκια δὲν ἔχω δῆ. Μὰ ὅμως ποτὲ δὲν πίστευα πὼς σὲ μιὰ μικρὴ παιδικὴ καρδιὰ μπόρουσε νὰ ὑπάρχῃ τόση λεπτότης καὶ 'ς ἕνα κεφαλάκι σὰν τοῦ μικροῦ Κωστάκη τόση κρίση. Μὰ ἀναγκάστηκα νὰ τὸ πιστέψω.

Ὁ Κωστάκης, ἀπὸ καιρό, μὲ μεγάλη χαρά, μοῦλεγε πὼς θἀπηγγέλλε ποίημα στὴ γιορτὴ ποὺ θἄκαναν στὶς 25 τοῦ Μάρτη γιὰ νὰ πανηγυρίσουν τὴ μεγάλη ἡμέρα στὸ σχολεῖο τους. Μοῦ τῶλεγε μάλιστα κι' ἐμένα, καὶ τῶλεγε μ' ἕνα τόσο χαριτωμένο ὕφος, ποὺ τοῦ ὑποσχέθηκα πὼς θἄκανε κρότο. Τὸ πρωὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, μὲ μεγάλη μου ἔκπληξη— ἤξερα πὼς ἡ γιορτὴ ἦταν γιὰ τὸ πρωί,— τὸν εἶδα νἄρθῃ ἀπάνου. —Μπᾶ δὲν ἐπῆγες στὴ γιορτή; — Ὄχι ! Καὶ τὰ γαλανά του ματάκια θόλωσαν καὶ τὸ στοματάκι ἐσφίχτηκε γιὰ νὰ κρατήσῃ ἕνα λυγμό—. Καὶ γιατί ;—Μὰ δὲν εἶχα καλὰ ρούχα! ὁ δάσκαλος μᾶς εἶπε ἐμᾶς ποὺ θἀπαγγείλουμε, νὰ βάλουμε τὰ καλά μας· ἐγὼ δὲν εἶχα, μὰ δὲν ἤθελα νὰ πῶ τῆς μητέρας πὼς ἦταν γι' αὐτὸ ποὺ δὲ θὰ πήγαινα καὶ τῆς εἶπα πὼς δὲ θὰ γίνῃ ἡ γιορτή...

Τὸν κοίταξα μὲ θαυμασμό. Ὑστερα τὸ ἀγκάλιασα καὶ τὸ φίλησα λέγοντάς του: «Μπράβο· εἶσαι καλὸ παιδί». Τὸ παιδάκι γέλασε καὶ στὰ βουρκωμένα του μάτια ἔλαμψε πάλι ὁ ἥλιος τῆς χαρᾶς.

Κυθέρεια

ΑΛΗΘΕΙΑ ΑΠΙΣΤΕΥΤΗ

Στὴ μνήμη τοῦ μόνου ἀδεφοῦ μου

Ἄραγε ἦταν ἀλήθεια, ἤ κάποιο ὄνειρο μᾶς πλανοῦσε πὼς εἴχαμε ἀδελφό ;

Ἦταν ἀλήθεια πὼς ὑπῆρχε ἕνα παληκάρι συμπαθητικό, γεμάτο ζωή, γεμάτο ὑγεία, καὶ τώρα τὸ σκεπάζει ἡ ψυχρὴ πλάκα τοῦ τάφου ;

Ἦταν ἀλήθεια πὼς αὐτὸ ἦταν δικό μας ἀδέρφι, καὶ πρὶν δυὸ χρόνια μᾶς τὸν πῆραν στρατιώτη, κι' ὅταν ἐρχόταν με ἄδεια, γέμιζε τὸ σπίτι μας χαρά ;

Καὶ μεῖς περιμέναμε ἀνυπόμονα πότε θὰ τελείωνε ὁ πόλεμος, νὰ μᾶς ἔρθῃ γιὰ πάντα, καὶ τώρα πρὶν προφθάσει ν' ἀπολυθῇ, πρὶν προφθάσει νὰ χαρῇ, γίνηκε θῦμα τῆς καταραμένης ἀρρώστειας ;

Ζάλη μὲ πιάνει σὰν τὰ θυμηθῶ, καὶ μοῦρχεται νὰ φωτήσω : Αὐτὰ ὅλα γινήκανε ποτέ ; ἤκανε ἀλήθεια ;

Μὰ ἀλλοίμονο !.. Ὅλα εἶναι ἀλήθεια, ὅλα γινήκανε, ὅλα τὰ εἴδαμε, ὡς καὶ τὸ μαρτυρικό του θάνατο. Γιατὶ ὁ θάνατός του, δὲν ἦταν θάνατος γέρου, ἥσυχος καὶ φυσικός, ἤτανε θάνατος μάρτυρος, θάνατος πάλληκαριοῦ.

Ποιὸς ἀπ' ὅσους τὸν εἶδανε, θὰ ξεχάσῃ ποτὲ τὴ φρικτή του ἀγωνία, ποιὸς θὰ ξεχάσῃ ποτὲ τὸ πάλαιμά του μὲ τὴν ἀρρώστεια ;

Γιατὶ ἤτανε δυνατός, γερός, καὶ πάλαιψε πολύ. Μὰ πρὸς τί ; Ἡ ἀρρώστεια ἤτανε πιὸ δυνατὴ καὶ τὸν νίκησε.

Ναί, τὸν νίκησε ἡ καταραμένη, γιὰ νὰ μᾶς πληγώσῃ, καὶ νὰ μᾶς φαρμακώσῃ. Ὡς νὰ μὴ τῆς φτάνανε τόσοι καὶ τόσοι, θέλησε μέσα σ' ἀπειράριθμα θύματά της, νὰ συγκαταριθμίσῃ καὶ τὸν δικό μας.

Δυστυχισμένο παιδί !.. πόσο γρήγορα χάθηκες ! . . .

Ποιὸς ξέρει ὅμως, ἴσως αὐτοῦ νὰ βρῆκες τὴν εὐτυχία, ποὺ ἄδικα δῶ πέρα τὴ γυρεύουμε.

Τρικυμία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

(Ὁ συνοδεύων τὴν λύσιν μὲ 10 λεπτὰ θὰ λάβῃ ἁπλῶς μέρος εἰς τὴν Κλήρωσιν. Ἐὰν θέλῃ νὰ δημοσιευθῇ καὶ τὸνομά του εἰς τοὺς Λύσας, πρέπει νὰ ἐσωκλείσῃ λεπτὰ 25 εἰς γραμματόσημον.

α'.) **Παίγνιον**

Ἐσταλη ὑπὸ τοῦ Γιώτα

	ΞΕΡ	ΤΑ	ΞΕΡ	
ΡΕΙ	ΑΡ	ΚΥ	ΟΣ	ΡΟΣ
	ΞΗΣ	ΔΑ	ΞΗΣ	

Τέσσαρες Πέρσαι βασιλεῖς.

β') **Αἴνιγμα**

Ἐσταλη ὑπὸ τῆς Φαληρικῆς Αὔρας
Στὴ «Μυστηριώδη Νῆσο»

Θὰ μὲ βρῆς ἐὰν προσέξῃς.
Πρόσθεσέ μου ἕνα γιώτα,
Ἐὰν θέλῃς νὰ μὲ παίξῃς.

γ'.) **Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς**

Ἐσταλη ὑπὸ τοῦ Φαιδροῦ

Trouver un fruit dans la phrase ci dessous :

— Ce mandat te sera payé.

Λύσεις τοῦ 21ου φύλλου α'.) Πιττακός, γ') ΦΟΕΥΡ Κλεόβουλος, Θα- ACIDE λῆς, Χίλων, Σό- AGENT λων.—β') Πιάτο. PAYEN ΠΙΑ ΤΟ παρά- NAVAL καγες...)

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Σκέψις τοῦ Κουφιοκεφαλάκη : —Τὸ *γόνυ* τὸ λέμε *γόνατο*. Μποροῦμε ἄρα γε νὰ ποῦμε καὶ τὸ *σαγόνι*...*σαγόνατο* ;

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ὑπερήφ. Ἑλληνίδος

* * *

Τὸ *Χρυσορρόδινο Συννεφάκι*, ὅταν ἤθελε νἀλλάξῃ ψευδώνυμο, μοῦ εἶπε :

— Νὰ μοῦ βρῆς ἕνα, ποὺ νὰ τῶχω μυστικό κι' ἀπὸ σένα !

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Φτωχὸ Χαμομηλάκι

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἀθῆναι, τὴν 6 Μαΐου 1919.

Ο ΣΕΒΑΣΤΟΠΟΥΛΕΙΟΣ

Ἀπὸ τὸν συνεργάτην μου κ. Τέλλον Ἄγραν ἔλαβα τὸ ἀκόλουθον γράμμα:

Ἀγαπητή μου Διάπλασις,

Ἀσφαλῶς θὰ μοῦ συγχωρήσετε δυὸ λόγια σχετικά, μὲ τὸ προχθεσινὸν δημοσίευμα τοῦ κ. Γ. Δοξαρᾶ καὶ τὸ Σεβαστοπουλειον Διαγώνισμα.

Ἐν πρώτοις δὲν ζητοῦνται ἐκεῖ εὐκτικαὶ καὶ ἀπαρέμφατα, ἀλλ' ἁπλῆ νεοελληνικὴ γλῶσσα (εἶναι φράσις τοῦ ἰδίου κ. Χατζιδάκη). Ἀλλ' ἐγὼ θὰ ἔπρεπε μᾶλλον νὰ γράψω ὅ,τι ἀναλόγως ἔγραψεν ὁ W. εἰς ἓν ἀπὸ τὰ φύλλα τοῦ «Ἐμπρός» τοῦ Ἀπριλίου, διὰ μίαν ὁμοίαν ἰδικήν του περίπτωσιν.

Κίθε ἄνθρωπος ἔχει μίαν ἐσωτερικὴν ἐλευθερίαν καὶ μίαν κατεύθυνσιν ἀτομικήν· ἔχω κι' ἐγὼ τὴν ἰδικήν μου· πρέπει νὰ μὴ ἀμφιβάλλετε, ὅτι καὶ εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον δὲν παρέδην εἴποτε ἀπὸ τὰς ἀρχάς μου.

Ὅσον δὰ τὸ γλωσσικὸν ζήτημα, ποὺ ἐπεδαψίλευσε τόσην δόξαν εἰς τὰς μετριότητας, κυτὸ τὸ ἔχω λησμονήσει πρὸ πολλοῦ. Προσπαθῶ ν' ἀναπνέω εἰς ὁρίζοντας ὀλιγώτερον ἀσφυκτικούς. (Βλέπετε μὲ τί τρόπο κατάφερα νὰ τὸ γράψω, ὥστε ν' ἀποκλεισθῇ ἡ ὑπόνοια προσωπικοῦ ὑπαινιγμοῦ, ποὺ θὰ ἦτο ἐντελῶς ἀνάξιος γιὰ μένα).

Ἐν τούτοις, τί νὰ σᾶς πῶ ! Μερικὲς ἀκρότητες τῶν φίλων τῆς ἐδόξαν ἔσω; τὴν Δημοτικὴν περισσότερον ἀπὸ πολλοὺς Σεβαστοπουλείους.

Μὲ ἀγάπην, ὁ φίλος Σας

ΤΕΛΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

Εὐχαρίστως δημοσιεύω τὸ ἀνωτέρω γράμμα τοῦ ἀγαπητοῦ συνεργάτου μου, ὅπως ἐδημοσίευσα καὶ τὸ γράμμα τοῦ κ. Δοξαρᾶ, χωρὶς δηλαδὴ νὰ εὐθύνωμαι διὰ τὰς ἀντιλήψεις κανενός. Ἐκεῖνο ποὺ παρατήρησα ἐγὼ εἶναι· α') ὅτι ὁ κ. Τέλλος Ἄγρας ἔκαμε πολὺ καλὰ νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὸν Σεβαστοπούλειον, δι' οἱονδήποτε λόγον καὶ ἂν τὸ ἔκαμε· β') ὅτι ὁ κ. Τέλλος Ἄγρας εἶναι δημοτικιστής, χωρὶς «ἀκρότης»· γ') ὅτι καμμία μετριότης δὲν ἔλαβε ποτὲ δόξαν ἀπὸ τὸ γλωσσικὸν ζήτημα, ἀλλὰ μόνον Μεγάλου ἐδοξάσθησαν μὲ τὸ νὰ δείξουν στὸ Ἔθνος τὸν ἀληθινὸν δρόμον· καὶ δ') ὅτι ὁ Σεβαστοπούλειος δὲν ἔδλαψε διόλου οὔτε τὴν δημοτικήν, οὔτε τὴν καθαρεύουσαν.

«Η ΣΥΜΜΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΡΛΕΚΙΝΟΥ»

Εἶχα ὑποσχεθῆ νὰ δημοσιεύσω, μετὰ τὴν «Μυστηριώδη Νῆσον», καὶ ἄλλο ἔργον τοῦ Ἰουλίου Βέρν. Ἀλλὰ ἔργον τοῦ Βέρν μικρόν, ὥστε νὰ τελειώσῃ εἰς τὰ ὑπολειπόμενα 28 φυλλάδια αὐτοῦ τοῦ ἔτους, δὲν βρῆκα κατάλληλον. Θὰ ἔπρεπε νὰ δημοσιεύσω κανὲν ἀπὸ τὰ μεγάλα του, τὸ ὁποῖον θὰ ἐπερνοῦσε καὶ εἰς τὸν τόμον τοῦ 1920. Ἀλλὰ καὶ τὸ «Χωρὶς Οἰκογένεια» θὰ περάσῃ κατ' ἀνάγκην, διότι εἶναι μεγάλο. Ὥστε θἄρχιζε ὁ τόμος μου, τὸ 1920, χωρὶς νἀρχίζῃ μαζί του καὶ ἕν τοιοῦτο νέον μυθιστόρημα. Ἄτοπον ! Πῶς; θὰ ἐγίνοντο νέοι συνδρομηταί, ὅλῳ μὲ συνέχειες ; Πῶς; θὰ ἐξεπαθώνατε καὶ σεῖς ;... Ἐσκέφθηκα λοιπὸν νὰ δημοσιεύσω τώρα ἕν μυθιστόρημα μικρότερον, ποὺ νὰ τελειώσῃ ἴσα-ἴσα μὲ τὸν τόμον αὐτόν, καὶ ἀπὸ τὸ ἐρχόμενον πλέον, σὺν Θεῷ, νἀρχίσω ἕν ἀπὸ τὰ μεγάλα τοῦ Βέρν.

Μοῦ φαίνεται ὅτι ἡ ἀλοφασίς μου σᾶς ἀρέσει κατ' ἀρχήν. Καὶ θὰ ἐπιδοκιμάσετε ἀκόμη περισσότερον, ἰμὰ θὰ ἴδητε τί ὡραῖον, τί θεμιάσιον ποὺ εἶνε αὐτὸ τὸ μυθιστορημάτακι τοῦ Γάλλου συγγραφέως O. de Roy «Ἡ Συμμορία τοῦ Ἀρλεκίνου», ποὺ θἀρχίσῃ ἀπὸ τὸ ἐρχόμενον Σάββατον, καὶ τί ἐξοχες εἰκόνες ποὺ τὸ συνοδεύουν ! Εἶναι τὸ ὡραιότερον ἀπὸ ὅλα τὰ μικρά, διαφόρων συγγραφέων, ποὺ εἴχα ὄμ' ὀμμ. Ἔπειτα, εἶναι ὁλωσδιόλου *ἄλλου εἴδους* ἀπὸ τὸ «Χωρὶς Οἰκογένεια». Κάτι σὰν ἀστυνομικό,— μὰ τεραστίου ἱστορία μὲ κλέφτες καὶ καταχραστάς, ποὺ τοὺς μυρίζεται καὶ τοὺς ἐξιμασαρεύει ἕνα καλὸ παιδί... Θἀποτελέσῃ λοιπὸν τὴν ἀνεύθεσιν καὶ τὴν ποικιλίαν. Καὶ εἶμαι βεβαία, ὅτι θὰ σᾶς προξενήσῃ πολὺ μεγάλην εὐχαρίστησιν !

«ΠΕΤΡΙΕΣ ΣΤΟΝ ΗΛΙΟ»

Τὸ νέον βιβλίον τοῦ κ. Φλέβωνος ἔλαβε, ὅπως ἦτο κ' ἐπόμενον, τὴν καλυτέραν ὑποδοχήν. Ἀνάρπαστον γίνεται καὶ εἰς τὸ Γραφεῖόν μου καὶ εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα. Ὁ τύπος γράφει γ' αὐτὸ τὰς θερμοτέρας συστάσεις κι' οἱ φίλοι μου, ὅσοι τὸ πῆραν καὶ τὸ διάβασαν κιόλας, ἐκφράζονται ἐνθουσιωδῶς.

Ὁ χῶρος δὲν ἐπιτρέπει σήμερα κολλὰ ἀποσπάσματα. Καὶ περιορίζομαι στὰ ἑξῆς ὀλίγα. Εἰς τὴν «Πατρίδα», ὁ κ. Σ. (γνωστότατος λόγιος καὶ κριτικός,) γράφει : «Ἂν τὸν τελευταῖον τοῦτον καιρὸν ὁ Ξενόπουλος ἔπρεπε νὰ γράψῃ, δὲν ἔπρεπεν ὅμως νὰ τυπώνεται καὶ νὰ διαβάζεται, περισσότερον μάλιστα παρὰ ποτὲ ἄλλοτε..... Ὁ τελευταῖος τόμος τοῦ Ξ. περιέχει δύο σύντομα μυθιστορήματα καὶ δύο διηγήματα. Τὰ τέσσαρα αὐτὰ ἔργα εἶναι εἰς τὸ εἶδος τῶν ἀπὸ τὰ καλύτερα τῆς Ἑλληνικῆς Γραμματολογίας. Τὰ ἔργα τοῦ Ξ. δὲν εἶναι μόνον μία ἁπλῆ ἠθογραφία τῆς Ζακυνθινῆς ζωῆς· ἡ βαθεῖα συγκίνησις τῆς ὀμορφιᾶς καὶ τῆς ἀλήθειας, τὸ κάθαρο, τὰ ἀνυψώνει εἰς τὸ ἐπίπεδον μιᾶς εὐγενικῆς Τέχνης.....Εἰς τὴν σειρὰν αὐτῆν τῶν ἔργων του, ὁ Ξενόπουλος εἶναι εἰλικρινὴς καὶ συμπαθητικώτατος καλλιτέχνης, ποὺ μᾶς παρουσιάζει ὡραῖα ἔργα τέχνης, μὲ βαθύτατο αἴσθημα καὶ μὲ κλασικὴ ἐγκράτειαν.

Καὶ ὁ *Ζεπεσμένος Δόρδος* μοῦ γράφει: «Ἐδιάβασα τὶς Πατρίδες στὸν Ἥλιο. Ἔχουν πραγματικὰ βιβλίο. Καὶ τὰ τέσσαρα διηγήματα ἔχουν τὴ δύναμη ἐκείνη ποὺ συναρπάζει τὸν ἀναγνώστη κατ' τῆς ὁποίας τὸ μυστικὸ μονάχα ὁ κ. Ξενόπουλος κατέχει. Ὅλα ἀποπνέουν μιὰ γοητευτικὴ μελαγχολικὴ γλυκάδα. Τὰ ὡραιότερα μοῦ φαίνονται ὁ Ἀνεξόρκιστος κι' ἡ Μανταλένα. Πρὸ πάντων αὐτή, ἔχει ἀληθινὸ ἀριστουργηματάκι... Τὸ βιβλίο αὐτὸ τὸ διάβασα κιόλας τρεῖς φορές. Δὲ μοῦ κάνει καρδιὰ νὰ τ' ἀφήσω. Τὸ ἀγαπάω σὰ φίλο».

Καὶ ὁ *Ἀσχαιολάτρης* ἀσκέζεται τὴν ἰδίαν τῆς· *Ἀγριόπεπιας*, καί, μ' ἕνα ὡραιότατο γράμμα δηλώνει συμμετοχή. Ὥστε πόσους ἔχει ὡς τώρα ὁ μέλλων Σύλλογος μας ; Μετρᾶτε τους γιατί ἔχασα τὸ λογαριασμό.

Νὰ καὶ ὁ φίλος μας *Ἥρως τῶν Βαλκανίων* ποὺ ἀπὸ τὴν Ὀδησσὰ ἐρρίφθη ἐξαφνα στὴ Θεσσαλονίκη. Τόσε ἔδειξαν κι' αὐτοῦ οἱ Μπολσεβίκοι. Πλὴν κτλὰ ποὺ ἔφθασε, καθὼς μοῦ γράφει ὁ ἴδιος, τοῦλλάχιστον ὑγιής,— ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ποὺ δὲν εἶναι βάβκια μικρά...

Ἡ Ὑπερήφανη Ἑλληνὶς μοῦ γράφει: «Ὁ Τέλλος Ἄγρας ἀποφάσισε νὰ στείλῃ τὴ φωτογραφία του. Πῶς; τὤπαιξε! Φίνεται πῶς; εἶναι πολὺ μεριοπαθής. Καὶ εἶχα μιὰ περιέργεια νὰ ἰδῶ πῶς; εἶναι αὐτὸς ποὺ κάνει τόσο ὡραῖα ποιήματα!»

Ἡ Σιβύλλα ἔγινε τελευταίως συνδρομήτρια σὲ δυὸ τρία περιοδικά. Ἔβαλε κι' ἐμᾶς! Φίνεται πὰ τὴν ἐγκαταλείνῃ τὴς Διάπλασις. Καὶ μοῦ γράφει : «Σὺ λάμπεις καὶ θὰ λάμπῃς αἰώνια! Δὲν σοῦνου εὔκολα τέτοια ἀστέρια ποὺ ἤλθαν στὸν κόσμο νὰ φωτίζουν τὴν ψυχή».

Ὡραῖας Ἐπιστολὰς μοῦ ἐστείλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα καὶ οἱ ἑξῆς : *Μέλλον τῆς Ἑλλάδος, Φαληρικὴ Αὔρα, Βασιλῆς Ἀνήλιαγκς, Φρόσω Μ., Λυσήγορος τῶν Συνδρομητῶν, Πατρινὸ Λουλούδι, Λελίκα, Θλιμμένη Ψυχή, Ἀοιδή, Ἀετιλοφόρηση, Ἀτρόμητος Χειμάρρα, Φιλύρα, Νικήτρια Ἑλλάς, Ναδία, Καστανὴ Δεσβιεποῦλα, Κυανοῦγκα Δάφνη, Κῦμα τοῦ Αἰγαίου, Ζωηρὰ Ἀεδίς, Κοντοραβιδούλης καὶ Μπουνέτα.*— Ἐστείλαμε τὰς παραγγελίας των καὶ τοὺς εὐχαριστῶ διὰ τὰ καλά των λόγια.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Καθυστερημένα ἔλαβα ἀκόμα τὰ ἑξῆς : «Σὴ μάννα μου».—«Σὰν Ἀπομνημονεύματα» κτλ. — Πλειά. Πνεύματα καὶ διάφορα διὰ τοὺς Ἔδδ. Διαγωνισμούς.

Κριτικὴ τῆς προηγουμένης Σελίδος:—«*Κισσός*». *Ἔφα - δυὸ στίχους. πού θὰ τὸ ἐμπόδιζαν νὰ δημοσιευθῇ στὴ Σελίδα, τοὺς ἄλλαξα, γιατὶ τὸ ποίημα ἦταν πολὺ ὄμορφο καὶ δὲν ἤθελα νὰ τἀφήσω. Μὴν ἐκάλασε ἔτσι ὅπως τώκανα ; Δὲν τὸ πιστεύω. Ἂς ἰδοῦμε ὅμως τί φρονεῖ καὶ τὸ Τραγοῦδι τῆς Λευτεριᾶς...* —«*Συμβουλὲς γιὰ τὴ ζωή*». *Ἔχει ἐδῶ κι' ἐκεῖ κάποια κενά, ἡ παρομοιώσις δύσκολα ἐνοεῖται; τὸ σύνολο ὅμως εἶναι καλὸ καὶ τὸ συμπέρασμα ἀληθινάτατο.* — «*Κάτι ἀπρόοπτο*». *Φαίνεται σὰν φτιαστό, σὰν κατασκεύασμα. Μὲ κάπως περισσοτέραν τέχνη, θὰ τὤπαιρνε κανεὶς γ' ἀληθινό, ὅπως ἴσως καὶ εἶναι. Ἡ ἰδέα του ὅμως καλή. Ἔχει γερὴ παιδαγωγικὴ βάση αὐτὸ τὸ κομματάκι.* — «*Ἀγαθοὶ νόμοι*». *Συνήθως ἀγαφάσουνε νόμους λέμε ἄλλο παράγμα ἀπὸ τὶς προλήψεις αὐτές. Ἀλλὰ ὁ τίτλος δὲν σημαίνει, τὸ παράγμα εἶνε καλό, πολὺ ἀληθινό, πολὺ παρακινημένο.* — «*Ἐξυπνάδα Σχολαστικοῦ*», *καλὴ διακοκευή.—Οἱ μῆνες τοῦ τυφλοῦ*», *ἁπλὴ μίμησις ἢ ἐλευθέρα μετάφρασις.*—«*Ὀξεῖα ἀνέλληψις*» *ἐκτενὲς Π.Πνεῦμα, πολὺ νόστιμο.*

Ἡ Κάκια κάνει μιὰ παρατήρησι ἀπάνω στὰ «Τυχερὰ» τοῦ Κυανολεύκου Λαβάρου. «*Ὁ κερανυὸς ἔπαιξε καλὰ τὸ ρόλο του» εἶνε, ρωτᾷ, ὀρθὴ ἀπάντησις στὸ «τὰ καλὰ κόποις κτῶνται» ; "Αν ἔγραφε «ὁ ἄνθρωπος δημιουργεῖ τὴν τύχη του», τότε μάλιστα, θὰ ἦταν κάπως σύμφωνο : Τότε ὅμως, ἐπειδὴ θὰ ἦταν περιληπτικό, ἀποθαρρυντικὸ κι' ἐπομένως ἀνεπαιδαγωγικό.* — "*Ἴσως ἡ Κάκια δὲν ἔχει ἄδικο. Ἀλλὰ δὲν λεπτολογοῦμε τόσο στὰ κομμάτια αὐτὰ τῆς Σελίδος, τὰ ὁποῖα δὲν εἶνε παρὰ φιλολογικὲς δοκιμές. Τὸ Κυανόλευκο Λάβαρο π : χ : θὰ μποροῦσε νἀπαντήσῃ στὴν Κάκια : Δὲν εἶμαι παιδαγωγὸς κι' ἔτσι ἀποθαρρυνεικὰ εἶδα τὴ ζωή, στὸ κομμάτι τουλάμισε ποὺ ἔγραψα!*

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

[Οὐδὲν ψευδώνυμον ἐγκρίνεται ἢ ἀναγνωρίζεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τοῦ δικαιώματος, δρ. 2. Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀναγνωρίζομενα ἰσχύουν μέχρι τῆς 30 Νοεμβρίου 1919. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α ἀνήκουν εἰς ἀνάγκα, καὶ ὅσα ἀπὸ Κ εἰς καρύτσια.]

Νέα Ψευδώνυμα : *Ἐλευθέρα Ἤπειρος*, κ. (ΜΕ). *Προμηθεὺς Προφόρος* ἀ. (ΚΒ) *Σιβύλλα*, κ. (ΑΚ). *Ζαρατούστρας*, ἀ. (ΧΜ). *Ἀρχαιολάτρης*, ἀ. (ΙΗ). *Διαβάτης τῆς Ζωῆς*, ἀ. *Ἀγγελὸς Φθιτός*, ἀ. (ΕΦ). *Μεφιστοφελῆς*, ἀ. (ΑΔ). *Κοντοραβιδούλης*, ἀ. (α—ω). *Ἠλεκτρικὸς Σπινθήρ*, ἀ. (ΒΤ). *Ὑπνοβάτης*, ἀ. (ΑΖ). *Κόδοιγκτον*, ἀ. (ΘΚ). *Φεγγαροπαιδο*, ἀ. (ΙΣ). *Κοσμᾶς Μερμελέχος*, ἀ. *Νηρηΐς τῶν Δαῶν*, κ. (χά χὰ χά). *Μυστηριώδες Δάσος*, κ. (χά χὰ χά). *Ρωμαντικὸν Δάσος*, κ. (χά, χά, χά).

ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

Διὰ 1 ἕως 3 τὸ πολὺ περιστάσεις λεπτὰ 50· Διὰ τὰς περισσοτέρας 10 λεπτὰ ἡ λέξις.

Μ.Μ. ἐπιθυμοῦν νἀνταλλάξουν: *ἡ Πεισματάρα Κρητικιὰ* μὲ *Κόζ. τ. Βουν.*, *Δάλιαν, Ζανθ. Ἐλληνοπ.* —*ἡ Λευκοφτέτες Δάφνη* μὲ *Ρεζεντά, Νικήφ. Γαλανόλ.*, *Φτερ. Βαρκ.* —*ἡ Ροδόχρους Βιολέττα* μὲ *Ὠρ. Βιολ.*, *Ἀτρόμ. Ἀμαζ.*, *Ἀγριοβιολ.* —*ὁ Ἐθνοπροσόκοπος* μὲ *Κάρμεν, Ρεζεντά, Γιώταν.*—*ὁ Σφουγγαρᾶς* μὲ *Γιάν. Ἀγιάνν.*, *Ἰείμμ. Τουφέκι, Γρίππην.*— *ἡ Ἐλευθέρα Ἤπειρος* μὲ *Παιδὶ τ. Ἤπειρ.*, *Φωνὴν τῆς Ἤπειρ.*, *Δοξεσι.* *Ἤπειρωτ.*, *Ἤπειρωτ.* *Δουλ.*, *Ἤπειρωτάκι* καὶ *ἅπαντας* ψευδωνυμοῦχους *Ἀθηνῶν, Ἀγρινίου, Ἠπείρου.*—*ἡ Νικήτρια Γαλανόλευκη* μὲ *Χίονι τ. Μπιζ.*, *Θλιμ. Ψυχ.*, *Ὑπερήφ. Ἑλληνίδα, Σαμιωσοπ.*, *Καβίρια, Θλιβ. Ἀνάμν.*, *Ἑλληνόσυμν.* —*ἡ Ἀοξοφεγγιάμπ Καλλίφ. Γαϊδουρ.*, *Γιώταν, Φιόρο τοῦ Λεβ.*, *Κοσμοκρ.*, *Ἀριελ, Τρανταφυλλένια.*— *ὁ Ὅμηρος* μὲ *Κόμητα Χι, Καλλιάντ.*, *Γιάν. Ἀγιάν.*—*ὁ Ἑλληνόπουρος* μὲ *Φωτιά, Ζωνέτα, Φλάμπ. τ. Δευτ.*, *Ἰουδήθ, Εἴμαρμ.*, *Θλιβ.

(30 λεπτὰ τὸ ἕνα·) *Ἄσπρον Γάτον* (ἔχε ὑπομονήν, κάτι θὰ σοῦ δημοσιεύσω·) *Βερβένιαν* (βραβεῖον ἔστειλα·) *Συνέδριον τῶν Βερσαλλιῶν* (οἱ ταχυδρ. ταινίαι ἐξηντλήθησαν·) *Μελαγχολικὴν Κρητικοπούλαν* (ὄχι, δὲν μένει στὰ Χανιά· ὅσο γιὰ τὸ λάθος, θὰ εἶδες τὴ διόρθωση στὸ 21ον φύλλον·) *Σβέντζον, Δίμνην τοῦ Λαμαρτίνου* κτλ. κτλ.

Αὐτοκράτειρα τοῦ Βυζαντίου, Εἰρήνην Π. Οἰκ., Διαβολάκι τοῦ Γυμνασίου, Ξεπ. Ἀόρδον (ἔλαβα, εὐχαριστῶ).

Βασιλῆαν Ἀνήλιαγον, Γοργὴν Ψαροπούλαν, Νίμεσιν, Ρεμβόδη Σιάτισταν, Ἄγγελον Θεοφ., Χιονισμένον Ταύγετον, Διαβάτην τῆς Ζωῆς, Ζαρατούστραν, Νικήτρ. Κυανόλευκον (ἔστειλα.)

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἄνοιξα μετὰ τὴν *4ην Μαΐου*, θ' ἀπαντήσω εἰς τὸ προσεχές.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Συνέχεια τοῦ 180οῦ Διαγων. Λύσεων Μαρτίου—Μαΐου-Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι τῆς 29ης Ἰουλίου, ἀλλὰ καὶ πέραν τῆς προθεσμίας ταύτης ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἔχουν ἀκόμη δημοσιευθῆ, ὅπως καὶ τῶν προηγουμένων φυλλαδίων.]

317. Λεξίγριφος

Πρὸ κατοίκου μικροῦ Κράτους
Ἕνα σύμφωνον ἂν θέσῃς,
Ποταμὸν συμμάχου χώρας
Παρευθὺς θὲ ποτελέσῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Νικηφόρου Ξίφους

318. Λογοπαικτικὸς Λεξίγριφος

Ἂν μπορεῦσες τὸ ἄρα
Νὰ τὸ γράψῃς μὲ βία,
Θὰ γινόταν μιὰ χώρα
Ἑκουστὴ στὴν Ἀσία.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀεροναύτου

319. Μεταγραμματισμὸς

Βγάλε Π΄ καὶ βάλε Φ΄
Καὶ θὰ ἴδῃς σὲ μιὰ στιγμή,
Ἀπὸ νῆσο στὸ Αἰγαῖο,
Στὸ λιμάνι σου νὰ καῖ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀτρομήτου Ναύτου

320. Ἀναγραμματισμὸς

Τὸ δένδρο τὸ παράγει
Τὸν τόνο του ἂν κινήσῃς
Καὶ ἀναγραμματίσῃς,
Τὸ νοῦ σου μὴ σὲ φάγῃ!

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Τρελλῆς Ναυτοπούλας

321. Ἀστὴρ

* * * Ὁριζοντίως, μέρος
* * * τῆς κεφαλῆς· καθέ-
* * * τως, ἐπίπλον σχολι-
* * * N * * * κόν· διαγωνίως δέ,
* * * μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ
* * * καὶ βασιλεὺς τῆς Ἀτ-
* * * τικῆς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἄρεως

322. Συλλαβικὸν Κυβόλεξον

* — * — * = Μέρος τῆς ἡμέρας.
* — * — * = Νῆσος τῆς Ἀσίας.
* — * — * = Προφήτης.

Κάθε ἀστερίσκος εἶναι μία συλλαβή. Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Νικητηρίου Δάφνης

323. Κρυπτογραφικὸν

12345678 = Ἀργοναύτης.
21478 = Ὅρος
32178 = Ἀρχ. βασιλεύς.
41878 = Αἴσθημα.
53328 = Κράτος.
61678 = Βασιλεὺς ἀρχ.
7882 = Ὅρος.
8124 = Κράτος.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Νικηφ. Στρατηγοῦ

ΝΙΚ. Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Ἐκδότης. Ὁδὸς Εὐριπίδου 38, Ἀθῆναι

Ἐξεδόθη! Ἐξεδόθη!

ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ (Φαίδωνος)

"ΠΕΤΡΙΕΣ ΣΤΟΝ ΗΛΙΟ,,

Διηγήματα

Βιβλίον κομψότατον.—Δεκαὲξ τυπογραφικὰ φύλλα (256 σελίδες.) — Καλλιτεχνικὸν ἐξώφυλλον μὲ δύο χρώματα. — Στοιχεῖα μεγάλα, καινούργια, καθαρώτατα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

1ον ΠΕΤΡΙΕΣ ΣΤΟΝ ΗΛΙΟ (Σημείωμα, Πρόλογος, Α' Σπύρος Τρισμπάρδης, Β' Ἡ κληρονομιὰ τοῦ φίλου μου.—Τὸ Χειρόγραφο τοῦ Σπύρου Τρισμπάρδη, Κεφάλαια Α'—Γ', Σελ. 1—112.)—2ον ΑΝΤΑΡΤΗΣ (Σημείωμα, Α' Ἕνα εἰδύλλιο στὴ Μπόχαλη, Β' Ζήτημα ζωῆς καὶ θανάτου, Γ' Ὁ γιατρὸς Μαρινέρης καὶ τὸ «δράμα τῆς ζωῆς του», Δ' Κι' ὅπου ἀγαπᾶει μιὰ ξανθή, Ε' Νικημένος, Σελ. 113—202.) — 3ον ΜΑΝΤΑΛΕΝΑ (Σελ. 203—223.)—4ον Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΠΡΟΣΕΥΧΗ (Σελ 205—242.)

ΤΙΜΑΤΑΙ ΑΡ. ΠΕΝΤΕ

(Καὶ ταχυδρομικῶς δρ. 5,50)

Αἱ παραγγελίαι

εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς «Διαπλάσεως».

324. Διπλῆ Ἀκροστιχίς

Τὰ μὲν ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν πόλιν τῆς Πελοποννήσου, τὰ δὲ τρίτα γράμματα, πόλιν τῆς Στερεᾶς:

1, Μέγας στρατηγὸς τῆς Ρώμης. 2, Πόλις τῆς Αἰγύπτου. 3, Ἀρχαία πόλις τῆς Ἑλλάδος. 4, Θεά. 5, Ἀκρωτήριον. 6, Ὄρος εἰρά.

Ἐστάλη ὑπὸ τ. Ξανθῆς Ἑλληνοπούλας

325. Μικτὸν

η - φ ρ γ - ε - ν - ο ι σ ι α

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Νικητοῦ τοῦ Σκρᾶ

326. Γρῖφος

τρο τρο τρο τον
τρο τρο. τρο τρο τον τον
Π τρο τρο τρο τρο τρο ναρ
τρο τρο τρο τρο τρο τον τον
τρο τρο τρο τρο ταν

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἐνδόξου Σημαιοφόρου

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλλου 9

110. Ἱσπανία (εἰς πανία.)—111. Πτῶσις πι-θῶς.)—112. Πέταλον-μέταλλον.—113. (Ο οὐρανός, τέσσερα, ὁ ἥλιος, τὸ φεγγάρι

14. Α Φ Α
Λ Α Ι
Β Λ Ν
ΑΙ Γ Α Ι Ο Ν
Π Ι Ν
Σ Ν Ι
Ι Α Α

114. Π ρ ε σ β ύ τ ε ρ ο ν σ ὲ β ο υ (Ἡ ἀνάγνωσις μαινδροειδῶς ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ τετραγώνου.) — 115-120. Τῇ ἀνταλλαγῇ διὰ τοῦ ΑΑ: Ἑ λ λ ά ς, λ α ν θ ά ν ο μ α ι, λ α γ ό ς, ἅ λ α ς (ἡ λ α ὸ ς) Λ ἐ ὶ ο ς.—121. ΠΑΤΡΑΙ (Πελίας, ΠΑρις, καΤά, Ἄνδρος, ἈθῆνΑι, κυραμίς.). — 122. Κάθε πρᾶμμα τρεῖς ἡμέρες φέρνει θᾶμμα.—123. Π ρ ὸ σ ε ξ ε ν ἀ μὲ λ ύ σ η ς (πρὸς ἕξ - να με - λι - σεῖς.)

ΟΙ ΑΛΛΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ

Συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ δηλώνουν ἀμέσως τὴν νέαν των διεύθυνσιν εἰς τὸ Γραφεῖον μας, ἀποστέλλοντες καὶ *50* λεπτὰ διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταινίας. Ἄλλως δὲν εὐθυνόμεθα διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν φυλλαδίων των.

ΟΙ ΛΥΤΑΙ ΤΩΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ

Ὅσων αἱ λύσεις, ἀδιακρίτως φυλλαδίου ἐλήφθησαν μέχρι τῆς 8ης Μαΐου,

Συνοδευόμεναι μὲ 25 λεπτὰ

Ἀθηνῶν: Γιώτας, Κάλχας, Γ. Σ. Ταμβακᾶς, Κ. Α. Προγόνης, Γ. Α. Καραβάκης, Θ. Γ. Φλεριανός, Ι. Μαρκόπουλος, Κ. Ζαχάρωφ, Ν. Χ. Κρητικός, Α. Μ. Νόβακ, Παιδὶ τῆς Ἠπείρου, Παιδὶ τῆς Ρούμελης, Κῦμα τοῦ Αἰγαίου, Ἀρχαία Δόξα, Κ. Κόφας, Ἄσπρος Γάτος — Ἀμφίσσης: Ἰω. Κ. Παναγιώτου, Δ. Πρωτοπαπᾶς.—Βόλου: Ἀπ. Β. Σκρέτας, Ν. Καϊμάκης, Ἠλ. Κ. Πρωτοπαπᾶς, Κ. Πουργάρας.—Γυθείου: Δ. Μπιμπάκος. — Θεσσαλονίκης: Ἥρως τῶν Βαλκανίων.—Ἰωαννίνων: Ν. Βογιατζόγλους, Ι. Α. Βλαχοθανάσης. — Καβάλλας: Θεοφ. Π. Κουρουπέτρογλους.—Καλαμῶν: Τάκης Μαυροειδῆς, Ν. Β. Κατσαρός.— Καρδίτσης: Βασίλιας Ἀνήλιαγος. Λοικία Δὲ Λαμπερμούρ, Παν. Ρόμφος.—Κεφαλληνίας: Σπ. Α. Σκιαδαρέσης, Πατριωτικὴ Ἕνωσις, Βασ. Χ. Κατραμάτος, Ἑλένη Γιαλάφα, Σπ. Σαντορινιαῖος.— Κορίνθου: Ν. Π. Χωραφᾶς. — Λαρίσσης: Τασία Β. Παλαμιώτου, Α. Β. Πάσχάλης, Νικ. Κ. Ἀλπάκης. — Μεσολογγίου: Ι. Α. Νιαβῆς.—Ξηροκαμπίου: Πιπίτσα Δ. Σαλαμβούσου.—Πειραιῶς: Χαρ. Α. Σταυροδῆμος, Ι. Κ. Βέκος, Κούλα Α. Ἀλεξάνδρου, Θεόδ. Δ. Μαλτίδης.—Πύργου: Ἀντ. Ι. Θεοφιλόπουλος, Γεωρ. Ι. Θεοφιλόπουλος, Ἠλ. Ι. Θεοφιλόπουλος, Ἀπ. Ι. Θεοφιλόπουλος, Χαρ. Ι. Θεοφιλόπουλος. — Σάμου: Ἰωάννης. Β. Καριώτογλους. — Χαλκίδος: Εὐαγ. Χ. Τσιρικάκης, Ἀφελῆς Ξανθούλα, Εὐρ. Ζάκας, Δ. Παναγόπουλος.—Χίου: Ἠλέκτρα Μάσχα, Στέλλα Ἀγγά.

ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ

Ὅλων τῶν ἀνωτέρω τὰ ὀνόματα, καθὼς καὶ ὅλων τῶν ἀποστειλάντων δεκάλεπτον μόνον μὲ τὴν λύσιν των, ἐτέθησαν εἰς τὴν κληρωτίδα καὶ ἐκληρώθησαν οἱ ἑξῆς τέσσαρες: Κ. Κόφας ἐν Ἀθήναις, Ἰωάν. Κ. Παναγιώτου ἐν Ἀμφίσσῃ, Ἀούκας Ζαχαρίου ἐν Θεσ)νίκῃ, καὶ Ἰωάννης Κ. Βέκος ἐν Πειραιεῖ, οἱ ὁποῖοι ἐνεγράφησαν διὰ τρεῖς μῆνας ἀπὸ 1ης Ἰουνίου.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΙΘ'—293]

Ἀνεμοστρόβιλλε, Δαρωαϊκαὶ Ἀάσπη, Σκόνη. ἀεροβατεῖτε;; Ἀφήνω σας, ἀγριοκάστανα, νὰ φάτε τὰ πόδια. — Διαπλασόπουλα, Χαλασμὸς Κόσμου εἶνε ὁ Δ. Β. — Ἀτρόμητος Ἑλληνίς, ἔγραψα· Συγγνώμην.

Δ. ΠΑΠΑΠΑΣΧΟΥ
(Ἀτρόμητος Χειμάρρα)

[ΙΘ'—294]

Χρυσόθεμι, μήπως συμβαίνει τὸ ἀντίθετον!! Ἐγὼ ταυλάχιστον δὲν συνηθίζω. ΣΒΕΝΤΖΟΣ

[ΙΘ'—295]

Δεχόμαστε προτάσεις Μ. Μυστικῶν ἀπὸ γνώστες τῆς Ἀρβανίτικης φιλολογίας.

ΑΡΙΕΛ, ΑΓΓΕΛΟΣ ΦΘΙΤΟΣ

[ΙΘ'—296]

Μελαγχ. Σεληνολάτρις, Μαγεμ. Φλυγέρα, Τρυφ. Παρθένος, Κερκυρ. Διαβολάκι, γά χά χά! γελαστήκατε κι' ἀποδείχτηκε πώς δὲν ἀξίζετε τίποτα. Νικήτρια Ἑλλάς, Νόρα

[ΙΘ'—297]

Ὁ Ἀριελ καὶ ὁ Ξένος Νεανίας εὐχαριστοῦνε τὴ Φωτιὰ καὶ Φαίδρα γιὰ τὴ συμβουλή τους καὶ νἆναι βάβαιες πώς θὰ τὴν ἔχουνε γιὰ πολὺ ἄστρο.

[ΙΘ'—298]

Ἀτρόμ. Ἑλληνίς, Τιμημ. Γαλανόλευκη, πολλὰ εὐχαριστῶ. Ξεπεσμένος Ἀόρδος

[ΙΘ'—299]

Πατρινὲ Ἀστήρ, φανερώσου μας λοιπόν!

ΝΑΠΙΕΡΚΟΦΣΚΑ, ΡΟΜΠΙΝ

[ΙΘ'—300]

Διαβολάκι τῆς Τεύτονιᾶς, εὐχαριστῶ γιὰ τὸς εὐχές.

ΕΛΠΙΣ ΤΩΝ ΣΚΛΑΒΩΝ

[ΙΘ'—301]

ΧΙΟΝΙ ΤΗΣ ΙΔΗΣ, γιὰ τὴ γιορτή σου χρόνια πολλά. ΦΡΟΜΕ

[ΙΘ'—302]

Ἀνεμοστρόβιλλε, σ' ἀνακάλυψα· ἤσαι ὁ Νεαρός Ντέτεκτιβ. Ἀνακάλυψέ με· προσοχὴ μὴ σκοντάψῃς.

Λίμνη τοῦ Λαμαρτίνου

[ΙΘ'—303]

Λαρισινοί, σᾶς χαίρετῶ. ἦλθα τώρα· θὰ μπορέσω νὰ σᾶς γνωρίσω ἀργε; Δουκῆς Λάρας

[ΙΘ'—304]

Βεβαιώνω τὸν Ἀνεμοστρόβιλλο, ὅτι Χαλασμὸς Κόσμου ἦτο ὁ Δ. Β. Ἐννοούμεθα; Νίκος Κουκουτάρας

[ΙΘ'—305]

Κορφιοτοπούλες, πρὶν σᾶς κάμουμε νὰ χορέψετε στὸ τσῶφλι, βρῆτε μας, ἂν μπορῆτε. — Νηρηΐς τῶν Δασῶν, Μυστηριώδες Ἄσσος, Ρωμαντικὸν Δάσος.

[ΙΘ'—306]

Ἀλτ!!! ὅλοι καὶ ὅλες. Ἀνταλλάσσω καρτ-ποστάλ. Δ)σις: Γεώργον Παγίδα, Μυτιλήνην.

ΛΕΥΤΕΡΩΜΕΝΟ ΑΓΒΑΛΙ

[ΙΘ'—307]

Ναυτοπούλα, γιὰ τὴ γιορτή σου χρόνια πολλά.—Πανελ. Ἐλπίς, Κατανὴ Δεαβιοπούλα, Ἀνακτηθ. Ἐλευθερία.

[ΙΘ'—308]

Ἀτρις τοῦ Ὠραίου, σ' εὑρῆκα· δέχεσαι ἀνταλλαγὴν Μ. Μυστικῶν; —Μαγευτικὸν Σεληνόφως (Συμμαθήτριά σου).

[ΙΘ'—309]

Ἀνακτηθεῖσα Ἐλευθερία, βοῦρδουλα θέλεις.—Ναυτοπούλα.

Τύποις ΑΔΕΛΦΩΝ - ΜΠΛΑΖΟΥΔΑΚΗ — Εὐριπίδου 3 Ἀθῆναι.—Τηλ. 11-99 Ἀριθ. ἐν 1620